

Dr., conf. univ. Marcel BOȘCANEANU

**GHID METODIC  
PENTRU ELABORAREA, PERFECTAREA  
ȘI SUSȚINEREA TEZELOR DE AN/ LICENȚĂ/ MASTER**



ACADEMIA  
„ȘTEFAN CEL MARE” A MAI  
**DEPARTAMENTUL**  
EDITORIAL POLIGRAFIC  
Chișinău 2023

**CZU 378:351.74(076.5)**

**B 71**

Redactor:

Gheorghe CHIRIȚĂ

Concepție grafică & design:

Ruslan CONDRAT

**DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA**

**Boșcaneanu, Marcel.**

**Ghid metodic pentru elaborarea, perfectarea și susținerea tezelor de an/licență/master /** Marcel Boșcaneanu; Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Academia „Ștefan cel Mare”. – Ed. rev. și ad. – Chișinău: Departamentul Editorial-Poligrafic al Academiei „Ștefan cel Mare”, 2023. – 100 p.

Referințe bibliogr.: p. 80-81. – 30 ex.

ISBN 978-9975-170-04-8.

378:351.74(076.5)

B 71

**ISBN 978-9975-170-04-8**

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA  
ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE”

**Dr., conf. univ. Marcel BOȘCANEANU**

**GHID METODIC  
PENTRU ELABORAREA, PERFECTAREA ȘI SUSȚINEREA  
TEZELOR DE AN/ LICENȚĂ/ MASTER**

**Ediție revăzută și adăugită**

## **DISCUTAT ȘI APROBAT**

La ședința Comisiei de asigurare a calității  
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI  
Proces-verbal nr.3 din 07.02.2023

La ședința Comisiei pentru evaluare și managementul calității  
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI  
Proces-verbal nr.3 din 08.02.2023

La ședința Senatului Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI  
Proces-verbal nr.4 din 10.02.2023

## **Recenzenți:**

**Iurie ODAGIU**, doctor în drept, conferențiar universitar

**Veaceslav URSU**, doctor în drept, conferențiar universitar

## CUPRINS

1. Generalități.....	7
2. Scopul și obiectivele tezei de an/ licență/ master....	17
3. Alegerea domeniului de cercetare.....	20
4. Alegerea temei.....	22
5. Conducătorul științific al tezei de an/ licență/ master.....	28
6. Conținutul tezei de an/ licență/ master.....	35
7. Elaborarea planului tezei.....	41
8. Planificarea activității de elaborare a tezei (graficul calendaristic de executare a tezei).....	42
9. Descrierea structurii tezei.....	44
10. Exigențe privind tehnoredactarea tezei de an/ licență/ master.....	59
a) Parametrii tehnici.....	59
b) Reguli stilistice.....	60
11. Prezentarea și admiterea tezei de licență/ master spre susținere.....	64
a) prezentarea și admiterea tezei spre susținerea prealabilă.....	64
b) susținerea publică a tezei.....	67
c) algoritmul susținerii tezei.....	70
12. Evaluarea tezei.....	73
Bibliografie.....	80

<b>Anexe.....</b>	<b>82</b>
<b><i>Anexa 1. Model de cerere privind aprobarea temei tezei de licență/ master.....</i></b>	<b>82</b>
<b><i>Anexa 2. Model de grafic calendaristic de executare a tezei de licență/ master.....</i></b>	<b>83</b>
<b><i>Anexa 3. Modelul foii de titlu pentru teza de an.....</i></b>	<b>85</b>
<b><i>Anexa 3.1. Modelul foii de titlu a tezei de licență.....</i></b>	<b>86</b>
<b><i>Anexa 3.2. Modelul foii de titlu a tezei de master.....</i></b>	<b>87</b>
<b><i>Anexa 4. Model de cuprins/ plan pentru teză de an/ licență.....</i></b>	<b>88</b>
<b><i>Anexa 4.1. Model de cuprins/ plan pentru teză de master.....</i></b>	<b>89</b>
<b><i>Anexa 5. Model de perfectare a bibliografiei.....</i></b>	<b>90</b>
<b><i>Anexa 6. Model de declarație privind asumarea răspunderii.....</i></b>	<b>96</b>
<b><i>Anexa 7. Model de aviz al conducătorului științific.....</i></b>	<b>97</b>
<b><i>Anexa 8. Model de recenzie.....</i></b>	<b>99</b>

## 1. GENERALITĂȚI

Procesul de pregătire a specialiștilor cu studii superioare în sistemul organelor afacerilor interne (MAI) se realizează pe băncile Academiei. Din punct de vedere științific, pregătirea se realizează prin parcurgerea unor etape: prima începe cu perfectarea tezei de an, următoarea etapă și cea mai importantă este elaborarea/ perfectarea și susținerea tezei de licență, o altă etapă este elaborarea, susținerea tezei de master, ultima etapă fiind accederea la studii de doctorat ce se finalizează cu elaborarea și susținerea tezei de doctor. Elaboarea acestora cere de la studenți o atitudine serioasă față de studierea principalelor concepte juridice, analiza principalelor prevederi teoretice, doctrinelor judiciare și cercetarea practicii judiciare.

O deosebită atenție se acordă ridicării nivelului de pregătire teoretică a studenților, consolidării relației dintre instruire, educație și activitatea practică. Elaborarea și susținerea unei lucrări științifice de orice nivel (an, licență, masterat) presupune înarmarea viitorilor specialiști cu cunoștințe aprofundate în domeniul juridic-polițienesc, prin cercetare, analiză și dezbateri a unor teme actuale în domeniul de importanță națională.

Elaborarea lucrării științifice este o probă merită să pună în evidență capacitatea studentului de a evalua și a valorifica cunoștințele teoretice acumulate pe parcursul studiilor la facultate, de a investiga, folosind adecvat și prioritar metodologia cercetării combaterii criminalității, fenomenele criminogene și de a identifica factorii, posibilitățile

și modalitățile de combatere a acestui fenomen. Elaborarea lucrărilor trebuie să releve preocuparea studentului de a-și corela sistematic cunoștințele de specialitate teoretice cu cele practice.

Formarea competențelor educaționale și de cercetare științifică ale studentului are loc treptat, la diferite niveluri ale programului de studii universitare teză de an/ licență/ master. Inițierea studenților în tehnica de elaborare, redactare, prezentare și susținere a materialului de cercetare științifică se realizează în anul II, III de studii în funcție de programul de studii: dacă e la programul de studii de 180 de credite, se realizează în anul II de studii teză de an, dacă e la programul de studii de 240 de credite, se realizează în anul III de studii teză de an. Prin elaborarea tezelor de an se asigură orientarea în metodologia cercetării și familiarizarea studenților cu cerințele pe care le înaintează redactarea unui text științific, precum și responsabilitatea maximă la prezentarea lucrării științifice.

Ghidul metodic se adresează:

– *studenților/ masteranzilor*, forma de învățământ cu frecvență și frecvență redusă, care intenționează să realizeze o lucrare științifică, furnizând sfaturi cu privire la modul de realizare a tezelor;

– *cadrelor didactice (conducători științifici)*, ca instrument de îndrumare unitară și sistematică a studenților/ masteranzilor;

– *comisiilor de examinare (comisiilor de licență/ master)*, ca suport pentru instituirea unor criterii unitare de evaluare a unor astfel de lucrări.

Ghidul reprezintă reguli de elaborare, perfectare și susținere a tezelor de an, licență și master în cadrul Academiei „Ștefan ce Mare” a MAI.



Ghidul este structurat în 12 puncte. Acesta descrie noțiuni generale privind tezele de an, licență, master, cerințe comune față de elaborarea tezei de an, licență, master, oferind recomandări privind alegerea domeniului de cercetare, conducătorul științific, scopul și obiectivele tezei, conținutul tezelor, planul, structura, planificarea pregătirii acestei lucrări, studiul bibliografiei, colectarea și prelucrarea materialului, scrierea și redactarea lucrării, admiterea și susținerea lor. În anexe sunt prezentate modele de: cerere privind aprobarea temei tezei de licență/ master și a conducătorului științific, graficul calendaristic de executare a tezei de an/ licență/ master, avizul conducătorului științific și al recenzentului, cerințele privind perfectarea foii de titlu a tezelor, cuprinsul, declarația privind propria răspundere, reguli privind ordinea de aranjare și asigurare bibliografică a tezelor.

Evoluțiile actuale în domeniul învățământului universitar și exigențele actuale față de studenți impun imperative moderne pentru teza de an, licență, master. Scopul acestui *Ghid metodic* este de a furniza studenților îndrumări pentru elaborarea, redactarea și susținerea tezei (an, licență, master), astfel încât să se respecte standardele fundamentale ale unei cercetări științifice și să se obțină o notă cât mai mare la evaluarea finală.

***Teza de an*** – cerințele de elaborare, prezentare și evaluare a tezelor de an sunt elaborate în baza ordinului Ministerului Educației nr.881 din 18 decembrie 2009 cu privire la evaluarea activității de învățare a studenților și a ordinului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.1625 din 12 decembrie 2019.

Teza de an reprezintă o lucrare de sinteză executată și evaluată în baza cunoștințelor și a capacităților acumulate de student în perioada de început a studiilor, a cunoștințe-

lor teoretice precum și a celor practice obținute la unitățile de curs/ modulul din Planul de învățământ, a activității de cercetare științifică efectuate în cadrul cercurilor științifice studențești la catedre, meselor rotunde, conferințelor studențești, victorinelor etc.

Teza de an este o formă de evaluare obligatorie în cadrul studiilor superioare. În cadrul unui program de studiu, este elaborată o teză de an, identificat/ă ca unitate separată în programul de studii, evaluat/ă cu notă și estimat/ă cu un anumit număr de credite, stabilit prin Planul de învățământ.

Așadar, teza de an reprezintă o lucrare scrisă identificată ca unitate separată în programul de studii, evaluată cu notă și estimată cu un anumit număr de credite stabilit prin planul de învățământ, ce se reduce la o trecere în revistă a surselor bibliografice accesibile, a publicațiilor vizând un anumit aspect al cursului formulat ca o temă de cercetare-aprofundare, o acumulare a unui volum de informații referitoare la subiectul ales ce depășește nivelul atins în această problemă în cadrul cursului oferit de titularul/ titularii unității de curs/ modulului disciplinei. Astfel, studentul, acumulând informația din diverse surse, o poate sistematiza și structura într-un plan propriu.

Teza de an în unele situații îl poate orienta pe student să trateze o problemă referitoare la domeniul în care intenționează să-și ia licența, ba chiar mai mult, el poate continua investigația asupra problemei tezei de an formând una de licență.

***Teza de licență*** – cerințele de elaborare, prezentare și evaluare a tezilor de licență sunt elaborate în baza „Regulamentului-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență”, aprobat prin or-

dinul nr.1047 din 29.10.2015 al Ministerului Educației, Codul educației al RM nr.152, din 17.07.2014, Hotărârea Senatului Academiei „Ștefan cel Mare” nr. 3 din 20 decembrie 2019 privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”.

Se admit la examenul de licență (susținerea tezei de licență) studenții care au realizat integral planul de învățământ și au acumulat numărul de credite stabilit pentru programul de studii respectiv.

Lucrarea de licență presupune conceperea și elaborarea unui text care cuprinde, într-o succesiune logică și ordonată, informații, idei și opinii ale autorului, desprinse sau formulate în urma studierii literaturii juridice de specialitate și a practicii organelor judiciare în domeniu.

Teza de licență, reprezintă, pe de o parte mai mult un studiu cu caracter practic-aplicativ în care studentul analizează, clasifică, comentează și elaborează suporturile practice ale unei probleme juridice concrete, în aspectul ei actual, atribuindu-i o viziune teoretică nouă, iar pe de altă parte, elaborarea tezei de licență constituie o etapă a studiului individual aprofundat al materialului teoretic într-un domeniu concret, cu examinarea actelor normative naționale și internaționale în domeniul respectiv, analiza practicii și aplicării acestora, precum și formularea propunerilor privind perfecționarea reglementării juridice a diverselor categorii de relații juridico-sociale.

Studentul poate să aleagă să-și scrie teza de licență în cadrul unei unități de curs/ modul sau ar fi recomandabil la unitatea de curs/ modulul de specializare (sau de natură interdisciplinară) ce ține de planul de învățământ, luând în considerare cunoștințele și capacitățile acumulate pe par-

cursul formării sale ca specialist și care servește drept bază pentru confirmarea calificării de specialist licențiat.

***Teza de master*** – cerințele de elaborare, prezentare și evaluare a tezelor de master sunt elaborate în baza „Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master – ciclul II”, aprobat prin HG nr.80 din 16.02.2022, Codul educației al RM nr.152, din 17.07.2014, Hotărârea Senatului Academiei „Ștefan cel Mare” nr. 5 din 25.05.2022 pentru aprobarea Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master – ciclul II, în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”.

Masteranzii care realizează programul de studii și promovează cu succes probele de evaluare li se permite să susțină teza în domeniul de formare profesională respectiv.

Programele de master din cadrul Academiei se realizează prin master profesional. Teza de master reprezintă o cercetare științifică, aprofundată/ interdisciplinară/ complementară în scopul analizei problemelor teoretice și practice, care trebuie să demonstreze competențe profesionale și de cercetare științifică în domeniul programului de master studiat, cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de noutate în dezvoltarea sau soluționarea problemei de cercetare.

Teza de master conține o analiză aprofundată a aspectelor teoretice de bază, ce se finalizează cu o sinteză a unei teme abordate și o expunere a opiniei personale a masterandului. Studentul-masterand aplică diverse metode cantitative și calitative de cercetare științifică, incluzând în caz de necesitate un studiu de caz aprofundat și în final reflectă contribuția sa la realizarea unor sarcini concrete.

Prin teza de master studentul cercetează o problemă cu caracter general ce ține de specificul domeniului pro-

gramului de master, în care își aprofundează cunoștințele și elaborează o viziune nouă, personalizată a aspectelor necercetate încă sau slab cercetate, care atestă nivelul de cunoștințe de master studiat și demonstrează că volumul său de cunoștințe teoretice și de deprinderi practice, acumulate pe parcursul studiilor de masterat, este, din punct de vedere calitativ, superior studiilor de licență.

Teza de an/ licență/ master este o lucrare originală, fundamentată științific, care conține rezultate teoretice și/ sau experimentale în domeniul juridic de studii și cercetare.

**Sarcinile studenților la scrierea tezei de licență/ master:**

- să argumenteze și să descrie esența teoretică a domeniului juridic;
- să colaboreze permanent cu conducătorul științific;
- să coreleze informația teoretică cu materialul factologic;
- să depisteze problemele, lacunele temei lucrării alese;
- să asigure aplicabilitate materialului cercetat;
- să îmbogățească problematicile temei studiate cu elemente științifice noi;
- să analizeze datele culese și publicate;
- să stabilească o legătură strânsă între aspectul teoretic și practic, să utilizeze practica judiciară și analiza aprofundată și multilaterală a acesteia;
- să folosească metode de cercetare avansate, corespunzătoare domeniului juridic;
- să elaboreze sugestii și recomandări concrete fundamentate științific, argumentate pentru dezvoltarea și perfecționarea legislației în domeniul juridic.

Teza de licență/ master contribuie la formarea și la dezvoltarea următoarelor competențe:

**generale**

- comunicarea științifică scrisă și orală în limba oficială în elaborarea și prezentarea tezei de licență/ master;
- executarea unor sarcini studențești complexe, în condiții de autonomie și independență profesională obținute pe parcursul studiilor;
- autocontrolul procesului de învățare, stabilirea nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități de cercetare;
- asumarea responsabilității etice pentru rezultatele cercetării înscrise în teza de licență/ master;

**specifice**

- analizarea, sintetizarea și aplicarea cunoștințelor și abilităților obținute la disciplinele programului de studii de licență/ master;
- identificarea problemei de cercetare;
- planificarea timpului și a mijloacelor pentru realizarea cercetării;
- formularea ipotezei de cercetare;
- identificarea, procesarea și analiza informației din diferite surse în scopul realizării cercetării;
- proiectarea activității de cercetare.

Originalitatea unei teze de an/ licență/ master (în special a celei de licență/ master) pornește de la aplicabilitatea acesteia în plan profesional sau social. Astfel, una dintre componentele esențiale ale unei teze de performanță o reprezintă aplicabilitatea socială sau practică a acesteia.

Teza de licență/ master, conform actelor normative în vigoare, este actul final al studiilor universitare, alături de examenul de licență, obligatoriu pentru a obține titlul de licențiat/ masterat, dar trebuie privită nu doar ca un act formal necesar încheierii studiilor universitare, ci și ca o

deschidere pe plan științific și profesional a unei noi viitoare cariere.

Teza de licență/ master trebuie să aibă în mod obligatoriu un *caracter inovator*, adică, după expunerea rezultatelor deja obținute de alți autori și analiza opiniilor exprimate de ei referitoare la problema în cauză, este necesar ca autorul să vină cu o părere personală, cu argumente și contraargumente referitoare la problemele identificate de el personal, precum și cele analizate, identificate de alți autori.

Teza de licență/ master trebuie să aibă și un *caracter teoretico-practic*, rezultatele obținute trebuie să contribuie la îmbunătățirea și la soluționarea unor probleme teoretice sau practice, să găsească mai multe aplicații într-un domeniu al activității polițienești (sau chiar juridic) ce răspund obiectivelor lucrării.

Fiecare teză de an/ licență/ master va respecta, din punct de vedere structural, exigențele de tehnoredactare și va răspunde exigențelor științifice, îndeplinind normele academice ale Academiei.

Teza de an/ licență/ master se realizează de către student sub îndrumarea unui conducător științific.

Tezele se scriu în limba programului de studii pe care l-a urmat studentul. Ca excepție, la cererea studentului și la propunerea conducătorului științific, coordonate cu șeful catedrei, se pune în discuție elaborarea tezei în altă limbă la ședința consiliului facultății.

Ghidul se dorește a fi suport, material de orientare în facilitarea redactării corecte a lucrării de orice tip (an, licență, master), dar și în eficientizarea activităților de coordonare a acestor lucrări.

Ghidul respectiv este elaborat în baza Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ci-

clul I) și integrate aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.1625 din 12 decembrie 2019; Planului-cadru pentru studii superioare (ciclul I licență), de master (ciclul II) și integrate aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.720 din 10 februarie 2020; Regulamentului-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr.1047 din 29 octombrie 2015; Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master – ciclul II, aprobat prin HG nr.80 din 16.02.2022; Codului educației al RM nr.152, din 17.07.2014; Indicatorului documentelor și termenelor de păstrare ale acestora create în subdiviziunile aparatului central, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne al RM; Hotărârii Guvernului nr.1176 din 22.12.2010 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și a altor persoane juridice”; Legii RM nr.245-XVI din 27.11.2008 cu privire la secretul de stat; Regulamentului cu privire la asigurarea Regimului Secret în carul MAI și subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale acestuia aprobat prin ordinul MAI al RM nr.100 din 30.03.2012; Hotărârii Senatului Academiei „Ștefan cel Mare” nr. 3 din 20 decembrie 2019 privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”; Hotărârii Senatului Academiei „Ștefan cel Mare” nr.5 din 25.05.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master – ciclul II, în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”.



## 2. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE TEZEI DE AN/ LICENȚĂ/ MASTER

Teza de an urmărește scopul de a sistematiza și aprofunda cunoștințele teoretice aferente temei alese.

Scopul tezei de licență este de a dezvolta abilități de rezolvare individuală a problemelor practice de pe poziții științifice.

Scopul tezei de master este cercetarea și analiza multidisciplinară a unui subiect juridic, a căror rezultate pot fi utilizate în domeniile de activitate caracteristice specialității.

Scopul tezei de cercetare științifică an/ licență/ master rezidă în atestarea nivelului teoretic general al studentului/ masterandului necesar pentru a generaliza și sistematiza cunoștințele acumulate, în aprofundarea cunoștințelor teoretice și evidențierea aptitudinilor practice prin soluționarea independentă a sarcinilor reale ce țin de domeniile respective de specialitate/ specializare, în capacitatea acestuia de a aplica cunoștințele acumulate în practică, în realizarea scopurilor propuse și stabilirea aptitudinilor de cercetare științifică.

### **Obiectivele principale ale tezei de an:**

- extinderea viziunilor profesionale și intelectuale;
- fundamentarea practică a cunoștințelor la programul de studii;
- acumularea, sistematizarea și accentuarea deprinderilor la disciplinele de profil;

- asimilarea și aplicarea metodelor științifice referitoare la direcția de cercetare;
- abilitatea de a-și prezenta lucrarea de sine stătător;
- elaborarea și argumentarea concluziilor și recomandărilor etc.

**Obiectivele principale ale tezei de licență/ master:**

- formularea și aprecierea corectă a problematicii propuse în teză spre cercetare;
- sistematizarea, fundamentarea teoretică a cunoștințelor în domeniul ales;
- argumentarea metodologiei aplicate la cercetarea subiectului ales;
- argumentarea soluțiilor și deciziilor luate;
- determinarea locului și nivelului problematicii utilizată în teză, luând în considerare importanța actuală pentru domeniul de specialitate;
- dezvoltarea deprinderilor de efectuare a lucrului individual și posedarea unor metode de cercetare ce vor duce la soluționarea problemelor apărute în teză;
- dezvoltarea aptitudinilor de studiere, analiză și sinteză a literaturii;
- dezvoltarea aptitudinilor de aplicare în practică a cunoștințelor teoretice acumulate;
- elaborarea și argumentarea științifico-teoretică a concluziilor și recomandărilor.

Teza de licență/ master trebuie să constituie o lucrare de investigație care să conțină o evidențiere a unei probleme actuale dintr-un domeniu și o sinteză a studiului critic, necercetată încă sau insuficient cercetată, și care propune o anumită soluționare științifică după caracter și originală după modalitatea de concepere. Ea trebuie să conțină o

analiză multilaterală a materialului în studiu, o argumentare adecvată a rezultatelor obținute și, mai ales, în cazul tezei de master, o viziune de perspectivă a problemei în cauză.

În teză trebuie să fie clar prevăzute contribuțiile proprii ale studentului/ masterandului, care includ atât analiza și interpretarea literaturii de specialitate consultate, cât și elementele de noutate introduse.

*Tezele de licență/ master au menirea:*

- de a dovedi că pretendentul la *diploma de licență* sau la *diploma de master* este capabil de a evidenția, cerceta și analiza anumite fenomene din domeniul ales;

- de a convinge comisia de stat (licență/ master) că pretendentul știe să expună corect și logic particularitățile fenomenelor în studiu, respectând toate cerințele înaintate față de elaborarea unei lucrări științifice;

- de a demonstra că autorul posedă cunoștințe profunde în domeniul de studii, poate prezenta o viziune originală și nouă, centrată pe alte investigații din domeniu;

- de a demonstra o cunoaștere profundă a literaturii de specialitate, inclusiv a informației din internet, deprinderi de a selecta, sistematiza și analiza materialul empiric, folosind metodologia contemporană de investigație, de a formula concluzii logice și argumentate din analiza efectuată;

- de a confirma că pretendentul poate aplica creativ cunoștințele și deprinderile căpătate pe parcursul studiilor, elaborând sau perfecționând tehnologii și modele noi de formare.

Teza de an/ licență/ master este un indiciu convingător al finalizării cercetării la nivelul pe care și 1-a propus studentul în prealabil. Ea permite evaluarea cunoștințelor normative și a deprinderilor de a le utiliza în activitatea sa.

### 3. ALEGEREA DOMENIULUI DE CERCETARE

La finele anului de studiu precedent celui de absolvire, studentul se află în fața dilemei: în ce domeniu să-și ia teza de licență/ master și chiar ce temă să-și înregistreze? O să încercăm în continuare să desfășurăm aceste subiecte pentru a fi pe înțelesul tuturor studenților.

În cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” la facultate studenții sunt repartizați pe specializări (specializările solicitate/ coordonate cu angajatorii și necesitățile pieții muncii) în felul următor: la forma de învățământ cu frecvență, (program de 180 de credite - 3 ani de studii) după finalizarea anului I de studii; la forma de învățământ cu frecvență/ cu frecvență redusă, (program de 240 de credite - 4/5 ani de studii) după finalizarea anului II de studii. Pentru programele de studii de 180 de credite, teza de an se efectuează în anul II de studii, pentru programele de studii de 240 de credite, învățământ cu frecvență, învățământ cu frecvență redusă se execută în anul III de studii, respectiv în anul IV de studii. Astfel, alegerea domeniului de cercetare în cazul tezelor de an nu este o problemă, deoarece, după cum am menționat mai sus, teza de an, se efectuează o singură dată pe parcursul anilor de studii, identificată ca unitate separată în programul de studii, evaluată cu notă și estimată cu un anumit număr de credite, stabilit prin Planul de învățământ.

Activitatea de lucru asupra tezei de licență debutează cu alegerea domeniului de cercetare a lucrării, ce poate fi selectat din totalitatea domeniilor de cercetare orientative propuse de catedrele de profil ale facultății, Departamentul știință și alte subdiviziuni din cadrul Academiei, sau poate

fi propus de student fiind corelat cu direcțiile de cercetare în domeniu, susținute în subdiviziunile de cercetare ale Academiei.

Teza de licență confirmă, de regulă, continuarea, extinderea cercetărilor în cadrul tezelor de an, tema cercetată fiind doar concretizată sau puțin adaptată la noile necesități (domenii), dar nu este o obligativitate, studentul poate să-și aleagă un alt domeniu de cercetare decât cel ales la teza de an.

Domeniul de cercetare în cazul studiilor de masterat poate fi, de asemenea, diferit de cel ales anterior.

Alegerea domeniului de cercetare se realizează în baza următoarelor criterii:

- actualitatea, impactul criminalității, impactul economic al cercetărilor realizate;
- absența unor abordări sau cercetări de teme propuse;
- demonstrarea unui interes anterior pentru o problemă științifică dintr-un anumit domeniu;
- capacitatea studentului de a analiza, cerceta, prezenta o problemă dintr-un domeniu;
- existența posibilităților de documentare atât în plan teoretic, cât și în cel practic;
- apariția în societate și în viața de zi cu zi a unei probleme rar întâlnite în cercetare la nivel național/ internațional;
- activitatea viitoare (după obținerea diplomei) a studentului sau a masterandului;
- posibilitatea dezvoltării temei de cercetare ce are tangență directă cu activitatea de serviciu;
- capacitatea conducătorului științific de a coordona tema de cercetare din domeniul respectiv.

#### 4. ALEGEREA TEMEI

Titlul lucrărilor este primul lucru cu care cititorii acesteia intră în contact. Titlul lucrării trebuie să fie simplu, scurt, formulat concret, astfel încât să exprime fără ambiguitate tema centrală. Titlul lucrării poate fi urmat de un subtitlu prin care autorul să delimiteze, mai precis, sfera investigației sale. Alegerea temei reprezintă primul pas în activitatea de elaborare a unei lucrări, având un rol hotărâtor în finalizarea lucrării. Cea mai frecventă sursă de dificultăți este alegerea greșită a temei. De aceea aceasta trebuie să fie cât mai bine formulată.

Umberto Eco a formulat o axiomă de care trebuie să țină cont toți studenții atunci când își aleg temele tezelor de cercetare (an/ licență/ master), „Cine vrea să facă o teză trebuie să facă o teză pe care este capabil să o facă”.

Pentru alegerea unei teme de cercetare cât mai reușită este de dorit să se respecte următoarele principii:

- relevanța – alegerea unei teme semnificative pentru specialitatea pe care o absolvește și care să contribuie la dezvoltarea cunoașterii practice în domeniul respectiv;
- focalizarea – să nu se încerce în mai multe direcții pentru a găsi o soluție (alegând orice ce se pare că are legătură cu subiectul), să nu vizeze subiecte vaste și tratări exhaustive; să se concentreze toate demersurile pe un aspect precis delimitat și să se ghideze tot timpul după obiectivul și ipotezele stabilite;
- realismul – tema selectată trebuie să fie accesibilă studiului cu resursele disponibile unui student (accesul la bibliografie, la unele metode de studiu, necesarul de timp etc.);

- detașarea – să nu devină sclavii bibliografiei; folosind-o astfel încât să nu se lase folosiți de ea, copleșind lucrarea de citate; să încerce analiza și interpretarea celor citate, precizarea unor opinii personale, comentarii;

- autodezvoltarea – tema aleasă pentru studiu trebuie să contribuie la dezvoltarea cunoștințelor și abilităților de cercetare ale studentului, să fie provocatoare și să ofere oportunități de a învăța metode și practici noi.

Alegerea temei tezei de cercetare nu trebuie să se limiteze la motivele personale, ci trebuie să se țină cont și de motivele științifice care se axează pe:

- noutatea temei studiate;
- importanța temei studiate pentru domeniul științific sau pentru câmpul practicii;

- cât de fundamentată este tema în practică și în teorie;
- ce dificultăți teoretice și practice caută să elucideze tema aleasă;

- locul desfășurării stagiului practicii de specialitate/ licență/ master;

- are suport teoretic suficient;
- sursele bibliografice, documentele juridice relevante pentru realizarea cercetării;

- câtă valoare aplicativă poate avea;
- existența unui gol în domeniul de studiu, lipsa unor soluții practice, existența unor explicitări limitate la acel domeniu aplicativ limitat.

Motivele personale pot fi axate pe:

- cercetările de studiu anterioare, în același domeniu sau în domenii înrudite;

- experiențe profesionale sau personale care au determinat autorul să își formuleze o serie de întrebări, să caute soluții practice în mod individual etc.;

- ce probleme, aspecte ale temei a ridicat aplicarea cerințelor noi cerute de reformele naționale;
- interesele științifice personale ale studentului;
- experiențe de studiu inedite: lectura unei lucrări de specialitate, identificarea unei probleme cu implicații personale etc.

La alegerea temei se va mai ține cont de actualitatea științifică a temei cercetate, de gradul de implementare în activitatea practică, de oportunitatea implementării temei date în practică, de disponibilitatea literaturii respective de specialitate, de actele normative și de regulamentele interne în vigoare, de instrucțiuni etc.

Tematica tezelor de an este elaborată de titularii unităților de curs/ modul și aprobată la ședința catedrei de profil. Temele tezelor anuale sunt repartizate studenților la începutul anului universitar respectiv (în primele 1-2 săptămâni). Tema tezei de an poate fi identificată/ definitivată de către student în colaborare cu conducătorul științific și se aprobă, de asemenea, prin ședință de catedră.

Tematica tezelor de licență este elaborată la catedrele de specialitate (de profil) și aprobată de Consiliul Facultății, tematica aprobată se comunică studenților cel târziu la finele penultimului an de studii. Candidații trebuie să-și selecteze tema pentru teza de licență din lista propusă de catedra de profil, de regulă, la finele anului de studiu precedent, dar nu mai târziu de prima lună a anului terminal de studii. Tema aleasă de student se va include în contractul anual de studii. Tematica tezelor de licență se reactualizează anual.

Denumirea temei tezei de licență nu trebuie să repete denumirea temelor sau a întrebărilor din curricula unităților de curs/ modulelor studiate. În denumire trebuie să existe elementele de cercetare științifică sau inovațională.



O importanță deosebită trebuie acordată temelor solicitate.

În funcție de interesul științific al studentului, în cazul în care tema dorită nu se găsește în lista elaborată de catedră, sau se dorește a fi redactată, concretizată, cu titlu de excepție, studentul poate solicita, pentru a fi admisă spre cercetare o temă proprie, argumentând necesitatea și importanța abordării acesteia cu recomandările și acordul obligatoriu al conducătorului științific de a o pune în discuție la ședința de catedră; în cazul acceptării, se propune spre aprobare la consiliul facultății.

Tema lucrărilor de licență care nu se regăsește în lista elaborată de catedră și se solicită de către student trebuie aleasă prioritar în cazul în care studentul a prelucrat-o deja în cadrul cercurilor științifice, a prezentat rapoarte la conferințele științifice, a studiat îndeajuns literatura specializată și, în afară de aceasta, a studiat conceptele diferitor autori, studentul putând să-și expună punctul de vedere, să critice, aducând argumente științifice. Tema tezei de licență propusă de student se aprobă/ respinge în termen de o lună de la data depunerii cererii la catedră.

Tema tezei de licență poate fi o continuare, o completare a temei tezei de an, astfel încât tema tezei de licență urmează să fie concretizată și aprobată.

Tematica tezelor de licență acoperă integral aria domeniului general de studii, vizează domenii interdisciplinare cu un grad avansat de noutate, conține probleme de cercetare la nivel instituțional, național și internațional. Temele tezelor trebuie să fie formulate corect din punct de vedere științific și practic.

Tematica tezelor de master este elaborată la catedrele de specialitate (de profil) și aprobată de către consiliul facultății.

Fiecare masterand își alege tema tezei de master în mod individual din lista prezentată de catedră. În cazul în care tema dorită nu se regăsește în lista elaborată de catedră, sau se dorește a fi redactată, cu titlu de excepție, studentul poate veni cu propuneri, argumentând necesitatea și importanța abordării acesteia, pornind însă de la temele catedrei și cu acordul conducătorului științific de a o pune în discuție la ședința catedrei și a o aproba la consiliul facultății.

Tema tezei de master poate fi o continuare, o completare a temei tezei de licență, astfel încât tema tezei de master urmează să fie concretizată și aprobată. Însă cercetarea va deveni mai largă și mai profundă. Pentru precizare: materialul tezei de licență poate ocupa nu mai mult de 35 - 40 % din volumul tezei de master.

Tema concretă a tezei de master se alege/ stabilește de către masterand și conducătorii de teze, fiind aprobată de către catedra de profil și consiliul facultății până la începutul anului II de studii.

În vederea aprobării temei, studentul/ masterandul completează și prezintă pe numele șefului catedrei de specialitate o cerere (Anexa 1), în care se indică tema tezei de an/ licență/ master aleasă și opțional conducătorul științific (în cerere în cazul tezei de master se mai indică în mod obligatoriu dacă e continuitatea tezei de licență sau nu). Cererea reprezintă un formular-tip ce poate fi obținut de la catedră. După studierea cererilor depuse, șeful catedrei desemnează conducătorul științific.

După aprobarea temei tezei de an/ licență/ master se înregistrează într-un registru de evidență a tezelor de an/ licență/ master la catedra de profil cu indicarea numelui, prenumelui studentului/ masterandului, tema aleasă, semnătura studentului, data înregistrării, conducătorul științific.

Nu se poate pune în discuție sau alege propunerea unui titlu al tezei de an/ licență/ master care a parvenit la dorința/ inițiativa studentului dacă se referă sau se regăsește în câmpul de investigație al altor științe sau unități de curs/ module din afara domeniului ales.

Ne se permite înregistrarea aceleiași teme de an/ licență/ master de către doi sau mai mulți studenți în cadrul aceleiași serii de studii, dar nu și programe de studii, forme de studii. Însă conținutul tezei de an/ licență/ master la ambii studenți/ masteranzi trebuie să fie în mod obligatoriu diferit.

Tematica tezelor de licență/ master nu poate fi aprobată de consiliul facultății dacă nu sunt respectate următoarele condiții de bază:

- nu sunt aprobate la catedra de specialitate;
- au fost depistate unele încălcări la aprobarea temelor la catedrele de specialitate.

După aprobare, tematica tezelor de licență/ master se va plasa pe pagina WEB a Academiei (cu excepția tematicii tezelor de licență/ master de la Catedra „Activitate specială de investigații și anticorupție”) și se va reactualiza anual.

Studentul/ masterandul beneficiază de dreptul de a solicita schimbarea temei tezei de licență/ master numai o singură dată pe parcursul perfectării tezei, dar cel puțin cu 3 luni înainte de susținerea tezei. Schimbarea temei se aprobă de către catedra de profil, în cadrul aceluiași domeniu în care a fost înregistrat studentul/ masterandul, și nu implică modificarea duratei elaborării tezei cu anunțarea imediată a decanatului printr-un extras din procesul-verbal al ședinței catedrei semnat de șeful de catedră.

## 5. CONDUCĂTORUL ȘTIINȚIFIC AL TEZEI DE AN/ LICENȚĂ/ MASTER

Pentru dirijarea activităților de elaborare a proiectului tezei de an/ licență/ master, catedrele confirmă conducători de teză de an/ licență/ master.

Studentul poate solicita desemnarea conducătorului științific (în limita numărului de teze admis pentru conducător), ultimul exprimându-și acordul în mod scris sau, în cazul în care nu există o astfel de solicitare, se desemnează de către catedră. Conducătorii tezelor de an/ licență/ master sunt confirmați, în mod obligatoriu, la ședința catedrei. Catedra organizează ședințe cu sau fără participarea studenților unde se aprobă temele și se desemnează conducătorii științifici.

Conducători ai tezelor de an pot fi oricare din cadrele didactice ale programului de studii la ciclul I de studii.

Conducători ai proiectelor tezelor de licență pot fi numiți personalul din învățământul superior, profesorii universitari, conferențiarii universitari, lectorii universitari, asistenții universitari ai catedrelor de specialitate, cercetători științifici, membrii altor subdiviziuni din cadrul Academiei ce dețin titlu științific (doctor, doctor habilitat), titlu științifico-didactic (profesor universitar, conferențiar universitar) precum și specialiști practicieni din domeniul jurisprudenței.

În cazuri excepționale, prin decizia senatului conducători ai tezelor de licență pot fi desemnați asistenții universitari ce nu dețin titlu științific dar au un stagiu didactic de cel puțin 5 ani.

Conducători științifici la tezele de masterat pot fi numai cadrele didactice sau personalul auxiliar deținător de titluri științifice doctor/ doctor habilitat și titluri științifico-didactice – conferențiar universitar/ profesor universitar.

Criteriile importante în alegerea conducătorului de teză sunt: unitatea de curs/ modul pentru care a optat studentul promovată de un cadru didactic și care a fost cel mai bine însușită în perioada studiilor, nivelul academic respectiv al cadrului didactic, capacitatea unei comunicări libere, științifice, bazată pe respect și apreciere reciprocă între student și conducătorul științific.

Este recomandabil ca tema propusă sau aleasă de student/ masterand să se încadreze în sfera activității didactice, științifice sau practice a conducătorului științific.

Stabilirea cantitativă a coordonării tezelor de licență/ master se realizează în funcție de numărul absolvenților pentru anul de studii (indiferent de programul de studii și forma de studii) și al cadrelor didactice existente la catedră, însă nu poate depăși următoarele norme:

- doctor/ doctor habilitat, conferențiar universitar/ profesor universitar - până la 18 teze,
- lector universitar/ asistent universitar ce deține titlu științific de doctor – până la 13 teze,
- asistent universitar ce nu deține titlu științific de doctor – până la 3 teze de licență (având un consultant – doctor sau doctor habilitat), la decizia Senatului Academiei.

Numărul total de teze licență/ master împreună nu trebuie să depășească numărul indicat mai sus (ex. În cazul doctorului habilitat 8 de master și 10 de licență, 10 de master și 8 de licență). În cazul lipsei de personal, ca excepție această limită poate fi depășită cu aprobarea Senatului.

*Consultantul tezei de licență are următoarele responsabilități:*

- coordonează cu conducătorul tezei aspectele temei ce urmează să fie soluționate cu suportul lor;
- inițiază metodică studentului pentru elaborarea unor cercetări specifice, recomandând sursele bibliografice necesare;
- verifică conținutul din compartimentele respective ale lucrării.

*Conducătorul științific al tezei are următoarele responsabilități:*

- recomandă surse bibliografice de bază, necesare pentru elaborarea tezei de licență/ master;
- precizează tema și sarcinile pentru elaborarea tezei;
- indică materialele și datele necesare ce urmează a fi colectate din bibliografie;
- ajută studentul/ masterandul la înțelegerea și gruparea conceptelor și întrebărilor problemelor; (teoretice, practice);
- elaborează graficul calendaristic cu privire la realizarea planului de întocmire a tezei;
- verifică sistematic realizarea strictă de către student/ masterand a planului de realizare a tezei și raportează lunar despre acest fapt șefului de catedră;
- stabilește pentru student/ masterand însărcinări individuale și monitorizează îndeplinirea lor;
- stabilește pentru student termenul-limită de elaborare a tezei.

*Conducătorul științific al tezei de an/ de licență/ master are următoarele obligații:*

- asigură o coordonare/ îndrumare științifică profesională a fiecărui student în formularea titlului lucrării;

- examinează, coordonează elaborarea și aprobarea planului tezei de an/ licență/ master și graficului calendaristic de executare a acestuia;
- consultă studentul în identificarea surselor bibliografice și a experiențelor juridice care urmează, a fi cercetate în contextul elaborării lucrării;
- consultă și identifică împreună cu studentul metodele propice de cercetare;
- evaluează periodic stadiul îndeplinirii obiectivelor stabilite în graficul calendaristic;
- asigură condițiile și stimulează progresul studenților în cercetare;
- consultă studentul ori de câte ori acesta îl solicită, în orele de serviciu;
- evită apariția conflictelor de interese la îndrumarea studenților;
- apreciază calitatea conținutului capitolelor elaborate și face observații, sugestii de completare sau recomandări de corecție, dacă este cazul;
- analizează conținutul integral și forma finală a tezei, întocmind în baza variantei finale a tezei „Avizul asupra tezei de licență/ de master prin care prezintă o analiză succintă cu obiecții și aprecieri critice ale tezei”;
- răspunde împreună cu studentul pentru prezentarea la timp a tezei la catedră.

Conducătorul științific nu va permite sub nici o formă plagiatul în conținutul tezelor.

Conducătorul științific nu este în drept să efectueze în locul studentului/ masterandului activitățile legate de elaborarea tezei.

În cazul în care conducătorul științific vine cu o sugestie de alegere a temei tezei de licență/ master, acesta

poate folosi două strategii:

1. să propună un subiect pe care îl cunoaște foarte bine și în procesul realizării tezei îl va putea îndruma cu ușurință pe student;

2. să propună un subiect pe care nu îl cunoaște destul de bine și dorește să se documenteze pe parcursul realizării lucrării.

Dacă studentul a propus o temă de cercetare neregăsită în lista temelor propuse de catedră și a ales un conducător științific, în cazuri bine justificate cadrul didactic poate respinge coordonarea tezei dacă:

1. tema propusă de student nu corespunde arealului intereselor științifice;

2. tema este deja cercetată multiaspectual;

3. baza informațională, experimentală și practica judiciară necesară pentru realizarea tezei este insuficientă.

*În procesul elaborării tezei, studentul/ masterandul trebuie:*

- să cunoască și să poată lucra cu sursele bibliografice de specialitate;

- să formuleze clar, logic și argumentat metodele și modelele de soluționare a sarcinilor preconizate, aplicând metode și tehnici experimentale și de analiză a rezultatelor;

- să respecte graficul cu privire la îndeplinirea planului de perfectare a tezei;

- să colaboreze activ cu conducătorul științific solicitând, în caz de necesitate, întâlniri și consultații;

- să raporteze despre îndeplinirea graficului de lucru asupra tezei de licență/ master și despre îndeplinirea sarcinilor individuale – cel puțin o dată pe săptămână, iar studenții formei de învățământ cu frecvență redusă/ maste-ranzii – cel puțin de două ori pe lună;



- să prezinte coordonatorului științific, la termenul stabilit, părțile elaborate din lucrare;
- să prezinte lucrarea de licență/ master conducătorului științific înainte de copertare, pentru ca acesta să aibă posibilitatea să intervină cu observații ce necesită completări și/sau modificări.

*Responsabilitățile studentului/ masterandului:*

1. va alege tema lucrării dintre cele propuse de catedră, sau va propune el însuși o temă din cadrul unităților de curs/ modul și domeniilor studiate;
2. va respecta datele promovării consultațiilor stabilite de comun acord cu conducătorul științific;
3. va ține cont de observațiile și de sugestiile conducătorului științific. Dacă nu e de acord cu acestea, va furniza argumente în sprijinul opiniilor sale și își va asuma responsabilitatea consecințelor;
4. va indica sursa bibliografică pentru orice idee ce nu-i aparține atât în textul lucrării, cât și în secțiunea „Bibliografie”;
5. va prezenta lucrarea la termenele stabilite.

În cazul în care între conducătorul științific și student apar divergențe de colaborare, înainte cu trei luni până la data susținerii tezei, șeful de catedră poate desemna un alt conducător științific.

*Din obligațiile șefului de catedră fac parte:*

- analiza tematicilor tezelor de licență/ master, corelarea acestora cu scopurile specificate în cadrul programului de studii;
- asigurarea multidisciplinarității și înnoirea periodică a temelor propuse pentru cercetare;
- admiterea la susținere a tezelor de licență/ master care corespund integral cerințelor regulamentare;

- analiza rezultatelor susținerii tezelor, a propunerilor și a sugestiilor prezentate în raportul comisiei de susținere a tezelor de licență/ master;

- elaborarea măsurilor de îmbunătățire continuă a calității tezelor de licență/ master;

*Din obligațiile decanului facultății și ale consiliului facultății fac parte:*

- analiza și aprobarea temelor tezelor de licență/ master;

- controlul calității realizării tezelor de licență/ master, precum și rapoartelor comisiilor de susținere a tezelor de licență/ master;

- elaborarea măsurilor de îmbunătățire continuă a calității tezelor de licență/ master;

- analiza asigurării metodice la compartimentul respectiv și aprobarea spre editare a materialelor didactice, a îndrumarelor, a ghidurilor etc.

## 6. CONȚINUTUL TEZEI DE AN/ LICENȚĂ/ MASTER

Conținutul tezei de an/ licență/ master, inclusiv rezultatele cercetării, urmează a fi expuse în mod logic și bine argumentat, respectând terminologia juridică, fără greșeli gramaticale și stilistice. Lucrarea va evita utilizarea termenilor generali, a declarațiilor neargumentate și a compilărilor.

În denumirile compartimentelor tezei nu se utilizează cuvintele „Capitol”, „Paragraf”, „Subparagraf” (sau semnul „§”), „Secțiune” etc.

**Teza de an** are următoarea structură:

	Denumirea elementului	Volum, pagini, format A4, font 14, interval 1,5
1.	Foaie de titlu (Anexa 1)	1 pag.
2.	CUPRINS/ PLAN (Anexa 2)	1 pag.
3.	LISTA ABREVIERILOR	1 pag.
4.	<b>INTRODUCERE</b>	1-2
	a. actualitatea și importanța temei	
	b. scopul și obiectivele propuse în teză	
	c. gradul de investigație a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu)	
	d. suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării (metode de cercetare)	

5.	Conținutul propriu-zis al lucrării (teza conține 2 capitole)	
6.	<b>1. TITLUL</b> ( <i>fundamentare teoretică, analiză, sinteze etc.</i> ) 1.1. 1.2. 1.3.	10 -11
	<b>2. TITLUL</b> ( <i>aplicare, rezultate cercetări, studii de caz etc.</i> ) 2.1. 2.2. 2.3.	10 - 12
7.	<b>CONCLUZII și RECOMANDĂRI</b>	1-2
8.	Total pagini	25-30
9.	<b>BIBLIOGRAFIE</b>	până la 2 pagini
10.	<b>ANEXE</b>	nu mai mult de 1/4 din conținutul lucrării
11.	<b>Declarația privind asumarea răspunderii</b>	1 pag.

**Teza de licență** are următoarea structură:

	<b>Denumirea elementului</b>	<b>Volum, pagini, format A4, font 14, interval 1,5</b>
1.	<b>Foaie de titlu</b> (Anexa 1)	1 pag.
2.	<b>CUPRINS/ PLAN</b> (Anexa 2)	1 pag.
3.	<b>LISTA ABREVIERILOR</b>	1 pag.
4.	<b>INTRODUCERE</b>	3-4
	a. Actualitatea și importanța temei	
	b. Scopul și obiectivele propuse în teză	
	c. Gradul de investigație a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu)	
	d. Suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării (metode de cercetare)	
e. Structura tezei (sumarul compartimentelor)		
5.	<b>Conținutul propriu-zis al lucrării</b> (teza conține de la 2 la 3 capitole)	

6.	<b>1. TITLUL</b> ( <i>analiza situației în domeniul tezei</i> ) 1.1. 1.2. 1.3.	15 -20
	<b>2.TITLUL</b> ( <i>fundamentare teoretică, analiză, sinteze etc.</i> ) 2.1. 2.2. 2.3.	19 - 25
	<b>3.TITLUL</b> ( <i>aplicare, rezultate cercetări, studii de caz etc.</i> ) 3.1. 3.2. 3.3.	19-25*
7.	<b>CONCLUZII și RECOMANDĂRI</b>	1-3
8.	Total pagini	60-80
9.	<b>BIBLIOGRAFIE</b>	până la 6 pagini
10.	<b>ANEXE</b>	nu mai mult de 2/3 din conținutul lucrării
11.	<b>Declarația privind asumarea răspunderii</b>	1 pag.
12.	<b>Graficul calendaristic de executare a tezei de licență</b>	1 pag.
13.	<b>Avizul conducătorului științific</b>	1 pag.
14.	<b>Recenzia</b>	1 pag.

\***Notă:** Acest conținut/ structură a tezelor de licență este obligatoriu, dar subpunctul unde este descris conținutul propriu-zis este cu titlu de recomandare, adică teza de licență poate conține și două capitole, dar numărul de pagini se împarte proporțional, ex. în cazul tezelor cu două capitole: capit. I-26./35 pag., capit. II-27/35 pag.

Teza de master are următoarea structură:

	Denumirea elementului	Volum, pagini, format A4, font 14, interval 1,5 (științe reale)
1.	Foaie de titlu (Anexa 1)	1 pag.
2.	CUPRINS/ PLAN (Anexa 2)	1 pag.
3.	LISTA ABREVIERILOR	1 pag.
4.	ADNOTARE (în română și rusă/ engleză/ franceză)	2 pag.
5.	<b>INTRODUCERE</b>	3-5 pag.
	a. Actualitatea și importanța temei	
	b. Scopul și obiectivele propuse în teză	
	c. Gradul de investigație a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu)	
	d. Suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării (metode de cercetare)	
	e. Importanța teoretică și valoarea aplicativă	
	f. Noutatea științifică	
g. Structura tezei (sumarul compartimentelor)		
6.	Conținutul propriu-zis al lucrării (teza conține 3 capitole)	

7.	<b>1. TITLUL</b> ( <i>ca propunere analiza situației în domeniul tezei, rămâne la discreția studentului și conducătorului științific</i> ) 1.1. 1.2. 1.3.	23 -27 pag.
	<b>2. TITLUL</b> ( <i>fundamentare teoretică, analiză, sinteze etc.</i> ) 2.1. 2.2. 2.3.	24 -29 pag.
8.	<b>3. TITLUL</b> ( <i>aplicare, rezultate cercetări, studii de caz etc.</i> ) 3.1. 3.2. 3.3.	24 -29 pag.*
9.	<b>CONCLUZII și RECOMANDĂRI</b>	1-5 pag.
10.	Total pagini	80-100 pag.
11.	<b>BIBLIOGRAFIE</b>	până la 8 pagini
12.	<b>ANEXE</b>	nu mai mult de 2/3 din conținutul lucrării
13.	<b>Declarația privind asumarea răspunderii</b>	1 pag.
14.	<b>Graficul calendaristic de executare a tezei de master</b>	1 pag.
15	<b>Avizul conducătorului științific</b>	1 pag.
16.	<b>Recenzia</b>	1 pag.

\***Notă:** Acest conținut/ structură a tezelor de master este obligatoriu, dar subpunctul unde este descris conținutul propriu-zis este cu titlu de recomandare, adică teza de master poate conține două, trei, patru capitole, nu mai multe, iar dacă tema abordată de autor are un caracter specific și nu există soluția de structură logico-analitică în maxim 3 capitole, se recurge la al patrulea capitol, dar numărul de pagini se împarte proporțional pentru a nu se depăși numărul general, ex. în cazul tezelor cu două capitole: capit. I-36./43 pag., capit. II-36/44 pag.



## 7. ELABORAREA PLANULUI

După aprobarea temei tezei și a conducătorului științific, se întocmește un plan al cercetării în baza căruia studentul/ masterandul își va orienta structura, activitatea de cercetare, de analiză a materialului. Planul tezei este în strânsă legătură cu structura lucrării. Elaborarea planului este posibilă numai după formularea scopului bine determinat și a directivelor (obiectivelor lucrării). Planul lucrării se întocmește sub conducerea conducătorului științific, fiind urmat de întocmirea unui grafic calendaristic de executare a tezei de an/ licență/ master.

Planul întocmit și acceptat de conducătorul științific trebuie să fie respectat întocmai. Modificarea conținutului inițial al planului lucrării se face cu acordul conducătorului științific în caz de:

- apariție de noi surse bibliografice;
- modificări legislative;
- modificări ale ordinelor, dispozițiilor interne (ministriale, instituționale etc.);
- modificarea concepției studentului sau a conducătorului științific privind tema lucrării de an/ licență/ master etc.

## 8. PLANIFICAREA ACTIVITĂȚII DE ELABORARE A TEZEI DE AN/ LICENȚĂ/ MASTER (GRAFICUL CALENDARISTIC DE ELABORARE A TEZEI)

Odată cu întocmirea și aprobarea planului inițial al tezei de către conducătorul științific de comun acord cu studentul, se întocmește un grafic calendaristic de elaborare a tezei. Graficul calendaristic de elaborare a tezei de an/licență/ master cuprinde programul individual de lucru al studentului, termenele de realizare a activității de elaborare a tezei. Graficul se întocmește de către conducătorul științific împreună cu studentul/ masterandul în două exemplare, unul păstrându-se la conducătorul științific al tezei, al doilea – la student/ masterand. Studentul/ masterandul este obligat să raporteze despre îndeplinirea graficului calendaristic asupra tezei și despre îndeplinirea sarcinilor individuale – la forma de învățământ cu frecvență cel puțin o dată pe săptămână, iar studenții de la forma de învățământ cu frecvență redusă – cel puțin de două ori pe lună.

Acest grafic calendaristic prevede:

- fixarea începerii perioadei de documentare;
- întocmirea planului inițial;
- planificarea elaborării tezei de an/ licență/ master;
- reorganizarea rațională a timpului la elaborarea fiecărui punct din cuprins;
- exercitarea controlului treptat asupra elaborării lucrării de an/ licență/ master de către conducătorul științific, analiza capitolelor elaborate, formularea observațiilor, sugestiilor;

- prezentarea variantei inițiale;
- definitivarea textului lucrării;
- prezentarea tezei recenzentului;
- momentul prezentării lucrării în ansamblu.

Graficul calendaristic de executare a tezei de an/ licență/ master se prezintă spre aprobare șefului de catedră. Forma, exemplul de grafic calendaristic privind realizarea tezei, este prezentată în Anexa 2. Graficul calendaristic de elaborare a tezei de an/ licență/ master este unul din documentele de bază obligatorii pentru acceptarea și susținerea tezei.

## 9. DESCRIEREA STRUCTURII TEZEI

Orientativ teza de an/ licență/ master are următoarea structură:

- foaia de titlu;
- cuprinsul sau planul tezei;
- abrevieri (în caz de necesitate);
- adnotare (în cazul tezelor de master);
- introducere;
- două capitole (în cazul tezelor de an);
- două-trei capitole (în cazul tezelor de licență);
- trei, patru capitole în unele cazuri supranecesare (în cazul tezelor de master);
- concluzii generale și recomandări;
- bibliografia;
- anexe (în funcție de temă și caz);
- declarația privind asumarea răspunderii.

1. Foaia de titlu conține (Anexa nr.3, 3.1, 3.2):

- denumirea ministerului de resort;
- denumirea instituției de învățământ;
- denumirea facultății;
- denumirea catedrei de specialitate;
- codul/ cifrul și denumirea specialității (în cazul tezelor de licență);
- domeniul de formare profesională – cod, denumirea; denumirea programului de masterat (în cazul tezelor de master);
- mențiunea corespunzătoare „Teză de an”, „Teză de licență”, „Teză de master”;

- titlul tezei de an/ licență/ master;
- mențiunea „Autor” cu indicarea numelui, prenumelui studentului/ masterandului, grupa academică și forma de studii (cu spațiu rezervat pentru semnătură);
- mențiunea „Conducător științific”, date despre conducătorul științific (nume, prenume, titlul științific/ științifico-didactic, cu spațiu rezervat pentru semnătură);
- avizul șefului de catedră privind admiterea la susținere (cu spațiu rezervat pentru semnătură și data admiterii);
- locul (Chișinău) și anul elaborării tezei.

În cazul în care teza este scrisă în limba rusă, se vor perfecta două foi de titlu, prima fiind în limba română și a doua în limba rusă.

## 2. Cuprinsul/ Planul

În cuprins/ plan sunt menționate părțile componente ale tezei (introducere, abrevieri, adnotare, titlurile capitolelor, paragrafelor, subparagrafelor, concluzie și recomandări, bibliografie, anexe, declarația privind asumarea răspunderii). În dreptul fiecărui punct din cuprins/ plan al tezei se indică numărul paginii la care acesta poate fi găsit. Volumul cuprinsului nu poate depăși o pagină. Fiecare capitol tratează o problemă sau un aspect mai important al lucrării. Cuprinsul/ planul trebuie să reflecte consecutivitatea conținutului lucrării, ideile ce vor fi dezvoltate în lucrare, urmând să asigure o bună repartizare a materialului pe părți. Este recomandabil ca titlurile capitolelor să descrie exact conținutul acestora. La rândul său, fiecare capitol se recomandă a fi împărțit în paragrafe, ale căror titluri să exprime clar ideile argumentate ale autorului. În cazul în care este cercetată o temă cu caracter complex, paragrafele pot fi

împărțite și în subparagrafe.

La formularea titlurilor, capitolelor, paragrafelor și subparagrafelor se cere a se respecta unele cerințe:

- să fie scurte, concise și explicite;
- să ofere informații cât mai clare, complete asupra conținutului lucrării,
- să se evite titlurile necorespunzătoare, generale sau misterioase.

Variantele cuprinsului/ planului se discută cu conducătorul științific pentru ca în final să se aleagă una acceptabilă.

Numerotarea capitolelor se face în continuitate prin cifre arabe, a căror denumire se scrie cu majuscule. Paragrafele, subparagrafele se numerotează, de asemenea, cu cifre arabe, unde prima cifră semnifică numărul capitolului, iar a doua – numărul paragrafului. În cazul în care cuprinsul/ planul include un subparagraf, atunci va fi și a treia cifră ce va indica numărul subparagrafului la care continuitatea se va începe de la cifra 1. Între numerele de la paragrafe, subparagrafe se pune punct (a se vedea Anexa nr.4). În cazul tezelor de master situația este identică cu cea a tezelor de an/ licență cu completarea unui punct „adnotare” (Anexa nr.4.1.). Titlul părților componente – abrevierile, adnotarea, introducerea, concluziile și recomandările, bibliografia, anexele se scriu cu majuscule.

În textul lucrării fiecare capitol începe din pagină nouă și coincide strict cu denumirea și pagina din cuprins. Paragraful, subparagraful capitolului începe, în continuare, după paragraful, subparagraful precedent, lăsând un spațiu de 1 rând între ele.

### 3. Abrevierile

Dacă în conținutul textului tezei se întâlnesc des cu-

vinte acronime ce pot fi abbreviate și creează studentului dificultate în înțelegerea conținutului textului, este recomandat de a da toate abrevierile cu descifrările de rigoare, pe o pagină aparte cu indicare în plan. În ordinea alfabetică sunt listate toate acronimele folosite în text, împreună cu semnificația inițialelor și traducerea în limba română (dacă este cazul).

*De exemplu:*

CP – Codul penal

CC – Codul civil

CM – Codul muncii

CPP – Codul de procedură penală

CSI – Comunitatea Statelor Independente

RM – Republica Moldova

UE – Uniunea Europeană

URSS – Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste

DIP – Departamentul Instituțiilor Penitenciare

MAI – Ministerul Afacerilor Interne

MJ – Ministerul Justiției

vol. – volum

art. – articol

alin. – alineat

pct. – punct

lit. – literă

op. cit. – opera citată etc.

#### 4. Adnotarea (în cazul tezelor de master)

În adnotare se prezintă numele de familie, prenumele autorului, titlul tezei, specialitatea/ programul de masterat studiat, gradul științific solicitat (de exemplu, teză de master), localitatea, anul perfectării tezei, structura tezei (de exemplu, introducere, trei capitole, concluzii generale

și recomandări, bibliografie din 60 de surse, 80 de pagini de text de bază (până la Bibliografie), cuvintele-cheie (până la 10 cuvinte, într-un rând separat).

Se descriu, în mod separat, următoarele compartimente: domeniul de studiu, scopul și obiectivele lucrării, noutatea și originalitatea științifică; problema științifică de importanță teoretică și practică soluționată de lucrare în domeniul respectiv; rezultatele principial noi pentru știință și practică obținute, care au determinat crearea unei noi direcții științifice sau soluționarea unei probleme științifice.

Adnotarea se prezintă în 2 limbi: una română și cealaltă în una din limbile de circulație internațională (rusă/ engleză/ franceză), fiecare fiind prezentată pe o singură pagină a foii.

Adnotarea trebuie să fie exactă, redactată cu atenție, să reflecte conținutul studiului, să nu includă informații care nu se regăsesc în textul lucrării.

### 5. *Introducerea*

Introducerea este un compartiment deosebit de important al tezei de an/ licență/ master. Ea se întocmește în vederea înțelegerii și aprecierii juste a lucrării. Acest compartiment prezintă o imagine succintă a studiului și constituie o explicație a motivației alegerii temei lucrării, indicând domeniile care nu au fost explorate sau care solicită investigații suplimentare.

Volumul introducerii va conține în cazul tezelor de an 1-2 pagini, licență -3-4 pagini, master -3-5 pagini.

Introducerea trebuie să cuprindă:

- *actualitatea și importanța temei* (în cadrul acestui element autorul lucrării are drept scop elucidarea legăturii dintre tema de cercetare aleasă și evenimentele importan-



te de ultimă oră de ordin juridic, social, economic, politic. Studentul trebuie să fie convingător în ceea ce privește necesitatea, importanța studierii problemei cercetate anume în perioada actuală. Se argumentează motivul alegerii temei de cercetare);

- *scopul, ipoteza, obiectivele și sarcinile tezei* (reprezintă cel mai important element al introducerii. Prin anunțarea scopului se arată ce se va realiza sau ce va rezulta în urma cercetării. Scopul, obiectivele reprezintă orientarea conceptuală asupra rezultatului final al cercetării, orientare care necesită a fi realizată);

- *gradul de investigație* a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu);

- *suportul teoretic, metodologic al lucrării* (în acest element al introducerii se reflectă metodele și procedeele de cercetare științifică folosite de către student/ masterand la elaborarea tezei. Utilizarea instrumentarului metodologic permite autorului să realizeze o cercetare cu caracter științific. Metoda reprezintă un mod sistematic de cercetare, de cunoaștere și de transformare a realității obiective);

- *importanța teoretică și valoarea aplicativă a cercetării* (pentru teza de master), baza experimentală a cercetării care conține revizuirea succintă a autorilor indicați în bibliografie și a surselor materialului practic (aici autorul descrie în ce măsură și în ce mod tematica investigată a fost analizată de către specialiștii în domeniu, atât din țară, cât și din străinătate, analiza aspectelor practice);

- *noutatea științifică* (pentru teza de master) (în elementul respectiv autorul scoate în evidență aspectul critic ce deosebește abordarea utilizată de el de viziunile tradiționale anterioare asupra obiectului cercetării);

- *structura tezei (sumarul compartimentelor) și volu-*

*mul tezei* (pentru teza de licență/ master) în acest element al introducerii autorul descrie cuprinsul, indică numărul de pagini ce formează volumul tezei, caracterizând succint conținutul capitolelor.

Se recomandă ca în *Introducere* să nu fie utilizate abrevieri, sau acestea pot fi plasate imediat după cuvânt sau grupul de cuvinte, între paranteze, atunci când se utilizează pentru prima dată.

Introducerea nu se numerotează ca un capitol separat.

### 6. Conținutul de bază

Constituie cel mai voluminos compartiment al tezei, incluzând analiza problemei puse în cercetare. Conținutul de bază al tezei trebuie să fie corespunzător din punct de vedere științific și să se distingă printr-un nivel de informare și limbaj juridic de exprimare, actualitatea lucrărilor de referință, contribuții personale critic-analitice bazate pe o analiză și comparare cu cele mai actuale cercetări juridice în domeniul temei alese și nu în ultimul rând, pe originalitatea contribuțiilor personale la problema cercetată. Se recomandă ca conținutul de bază al lucrării să fie expus în două capitole în cazul tezelor de an, două-trei-patru în cazul tezelor de licență/ master, fiecare capitol fiind structurat în paragrafe și în caz de necesitate, în subparagrafe. Capitolul reflectă o problemă separată a temei și are drept obiectiv soluționarea unei situații concrete, paragraful, subparagraful fiind o parte componentă a acestei probleme.

Un aspect foarte important este acela că fiecare capitol trebuie să înceapă din pagină nouă, paragraful va continua pe pagina pe care s-a finalizat paragraful anterior.

**Capitolul I** are, de regulă, un caracter teoretic de bază al temei (legislația care se referă la problema studiată

și analiza monografiilor pe această temă atât din țară, cât și din străinătate etc.). În acest capitol autorul trebuie să fie inițiat în tema lucrării prin prezentarea corectă, completă a subiectului de interes cu trimitere la cele mai recente cercetări în domeniu. Studentul/ masterandul, studiind literatura de specialitate, descrie concepțiile, teoriile de bază, face o analiză și indică dezvoltarea, avantajele și progresul acestor cercetări recente. Adică, studentul/ masterandul demonstrează capacitatea de a selecta diferite surse bibliografice, a le analiza și a formula clar propriul său punct de vedere. Asta o va face acordând o importanță surselor relevante, pe de o parte, și celor mai recente, pe de altă parte.

**Capitolul II (III)** în cazul în care planul este format din patru capitole, (studentul/ masterandul, împreună cu conducătorul științific, decide, în funcție de tema tezei, dacă aceasta va conține 1 sau 2 capitole analitico-practice) are, de regulă, un caracter analitic, argumentează direcția de cercetare, efectuează analiza problemei, dă clasificarea faptelor, obiectelor, situațiilor și prezintă metodologia referitoare la tema cercetată. Aici sunt valorificate reglementările activităților practice, ideile și concluziile teoretice deduse din primul capitol. Sunt supuse analizei caracteristicile, trăsăturile, funcțiile obiectului de studiu (fenomen, proces sau instituție). Ele trebuie să-l ajute pe autor să elaboreze concluzii și sugestii cu aplicabilitate practică în activitatea polițiștilor/juriștilor și să servească drept bază pentru elaborarea celui de-al treilea (al patrulea) capitol. Este necesar ca materialul practic colectat să fie analizat, prelucrat, sistematizat în dinamica evenimentelor studiate.

La elaborarea capitolelor de analiză, studentul/ masterandul trebuie să se bazeze pe situația juridică existentă pentru moment în societate, să identifice lacunele din le-

gislație în vederea perfecționării actelor legislative și normative în vigoare pentru cadrul normativ autohton, privit și prin prisma reglementării, practicii judiciare, constituționale, a jurisdicțiilor internaționale.

Conținutul capitolului dat poate fi diferit în funcție de caracterul tezei de licență/ master. În cazul în care teza are un *caracter teoretico-analitic*, capitolul doi servește drept prelungire a analizei teoretice a problemei în cauză sau va constitui o trecere la o examinare mai profundă a temei. În cazul în care lucrarea are un *caracter practic-aplicativ*, capitolul dat se va baza pe o analiză a conținutului normelor juridice, a conținutului practicii judiciare și a mecanismelor de realizare a lor.

În acest capitol mai pot fi analizate practica internațională, actele internaționale ratificate de Republica Moldova în scopul de a putea propune implementarea lor în practica națională.

**Capitolul III (și IV** în cazul în care planul este format din patru capitole) va avea o valoare aplicativă și integrativă. Scopul este reflectarea problematicii temei, compararea rezultatelor obținute cu obiectivele propuse în introducere, indicarea principalelor căi de soluționare a problemelor și a lacunelor în reglementarea juridică la nivel național sau internațional.

În cadrul expunerii materialului se va tinde spre analiza direcțiilor existente în literatura științifică, compararea lor, inclusiv a diferitor autori în una și aceeași problemă, argumentarea motivată a propriei poziții. De asemenea, se vor utiliza în mod argumentat exemple din practica aplicării legislației de către organele de drept ale diferitor state, inclusiv ale Republicii Moldova, precum și, după caz, de către organismele internaționale sub aspect de analiză cu

formularea unor recomandări.

De regulă, se va mai realiza cercetarea, interpretarea amănunțită a unor domenii, infracțiuni concrete sau niște situații comparative, în funcție de specificul temei cercetate. Aplicațiile practice prin prisma aspectelor teoretice și metodologice prezentate vor conferi cercetării originalitate, individualitate și consistență investigatională.

La finalul capitolului/ paragrafului/ subparagrafului se va generaliza materialul expus, se vor formula concluziile, propunerile, recomandările, se vor indica problemele nesoluționate, problemele discutabile privind soluționarea temei cercetate menite să dezvolte și să ofere un impuls aspectului cercetat etc.

*Notă: La finele fiecărui capitol se realizează o concluzie succintă privind problema analizată.*

### 7. Concluziile și recomandările

Concluzia este la fel de importantă ca și introducerea, fiind într-o relație de completare cu aceasta din urmă. În această parte componentă a tezei se formulează concluziile teoretice și recomandările practice.

Concluziile pot conține răspunsuri/ soluții la problemele discutate în teză, precum și formularea de noi întrebări ce ar putea constitui subiectul unor cercetări ulterioare. Concluziile se descriu în relație logică cu obiectivele cercetării, într-o formulare rezumată clară, succintă, neechivocă. În mod special se poate evidenția contribuția proprie, gradul de noutate adusă de autor. Se recomandă ca fiecare concluzie să înceapă din rînd nou.

Concluzia tezei trebuie să cuprindă concluzii științifice și practice (după caz), propuneri concrete de soluționare a problemelor abordate, se propun recomandări pri-

vind îmbunătățirea cadrului legal în vigoare, dezvoltarea și implementarea unor practici noi. De asemenea, concluziile analizează și apreciază gradul de îndeplinire a sarcinilor enunțate în introducerea tezei de an/ licență/ master.

În această parte a lucrării se regăsesc cele mai importante concluzii din lucrare, opinia personală privind rezultatele obținute, precum și sugestii cu privire la posibilele direcții de cercetare ulterioară la problema în cauză.

Nu se admite formularea concluziilor și recomandărilor ca o repetare simplă a datelor (ex. datele statistice despre o infracțiune), care nu au o expunere textuală argumentată. Concluziile autorului se formulează și se expun imediat după prezentarea datelor statistice, analizarea tabelelor. Din ele, cele mai importante se expun în concluziile și recomandările lucrării.

Recomandările se prezintă în formă de sugestii privind cercetările de perspectivă.

Concluziile și recomandările tezei nu se numerotează ca un capitol aparte.

### *8. Bibliografia/ referințele bibliografice*

Bibliografia/referințele bibliografice, documentarea constituie penultima parte a lucrării și conține lista tuturor surselor de informație cercetate de către student/ masterand pentru scrierea tezei. Bibliografia constituie un compartiment obligatoriu al tezei de an/ licență/ master. Bibliografia nu se va numerota ca un capitol al lucrării.

Documentarea și realizarea cercetării științifice este o etapă ce vizează identificarea, consultarea bibliografiei pentru tema aleasă, precum și a informațiilor oferite de alte surse, precum: documente oficiale, mass-media, reviste și publicații de specialitate, site-uri etc., urmărind ultimele

analize și evoluții privind tema cercetată. Este etapa cea mai complexă, dar și cea mai importantă care asigură substanțialitatea lucrării. Activitatea de documentare asigură cunoașterea rezultatelor și dezbaterilor științifice, lacunelor existente pe tema cercetată. Datorită volumului impunător de material bibliografic, activitatea de documentare trebuie să fie selectivă și nu exhaustivă. Bibliografia cu cea mai mare semnificație ce urmează a fi cercetată în tema aleasă se stabilește de student în comun cu conducătorul științific.

Activitatea de documentare include: documentare teoretică (acte normative, literatură de specialitate etc.), documentare practică (practică judiciară, date statistice etc.), documentare specială (material secret\*). Cât privește documentarea practică (practică judiciară, date statistice etc.), este prioritar recomandabil și necesar de a o utiliza pe cea mai recentă din ultimii cinci-zece ani.

În lista bibliografică se introduc doar lucrările consultate. Nu se admite indicarea lucrărilor care nu au fost consultate și nu au fost scoase de sub tipar. De asemenea, toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în lista bibliografiei. Este recomandabil ca bibliografia să conțină între 10-30 de titluri (pentru teza de an), 30-70 de titluri (pentru o teză de licență) și 50-100 (pentru o teză de master). Pentru a forma o teză de calitate se recomandă a utiliza și identifica o bibliografie cu surse de documentare reale, autentice și relevante.

Pentru asigurarea unui nivel științific semnificativ se recomandă ca ponderea diferitor tipuri de surse utilizate să se repartizeze astfel:

- minim 50% legislație, tratate, manuale, monografii;
- minim 25% articole, studii și alte publicații de specialitate din țară și din străinătate;

- maxim 15% practică judiciară și studii de caz;
- maxim 10% materiale preluate din internet.

Autorul tezei de an/ licență/ master este obligat să facă în textul lucrării referințe la sursele utilizate în elaborarea lucrării. Referințele sunt prezentate în succesiune numerică, conform ordinii citărilor în text. Bibliografia se redactează în ordinea alfabetică a numelor autorilor, iar în lipsa menționării lor - în ordinea alfabetică a titlurilor. În ultimul caz sursele bibliografice se vor diviza conform originii (inițial cele cu caractere latine - română, franceză, engleză, ulterior cele cu caractere chirilice limba rusă etc.), cu păstrarea numerotării unice.

Referințele la sursele bibliografice se numerotează prin cifre și se prezintă în subsolul fiecărei pagini. Redactarea în această situație va fi în felul următor: Cojocar R. Drept penal. Partea specială. Chișinău: Tipografia Academiei „Ștefan cel Mare”, 2020, p. 103-105. Dacă se repetă imediat: Ibidem, p. 104. Dacă se repetă pe altă pagină din lucrare: Cojocar R. Op. cit., p. 106. Fiecare element al referinței bibliografice trebuie separat clar de elementul următor prin semnul de punctuație „punct”. Partea din nume a referinței trebuie să fie prezentată prima, să fie cea care dă intrarea în catalogul de bibliografie, prenumele și alte elemente secundare se notează după nume. Toate numele trebuie reproduse în ordinea în care apar în sursa de informare; dacă sunt mai mult de trei nume, celelalte nume pot fi omise, omisiunea evidențiindu-se prin adăugarea abrevierii „ș.a.”.

Perfectarea listei bibliografiei/ referințelor bibliografice se face conform *Anexei 5*.

\* Din cadrul structurii Academiei „Ștefan cel Mare” face parte Catedra „Activitate specială de investigații și anticorupție” unde unele surse bibliografice sunt secrete și



studentii/ masteranzii care au autorizație de acces la secretul de stat pot lua cunoștință de ele în biblioteca secretă a Academiei și chiar pot să le utilizeze în teză.

9. *Anexele* (dacă este cazul)

În funcție de specific o teză de licență/ master poate conține anexe. Anexele sunt plasate într-o secțiune separată, care nu se numerotează ca un capitol. În anexe se introduc informații care nu sunt necesare imediat în textul lucrării, dar sunt informații suplimentare la partea principală a tezei. Ele includ material ilustrativ, tabele, date statistice, grafice, explicații, chestionare, sondaje, teste, diagrame, probele aplicate, tabele cu date individuale, fotografii care nu sunt obligatorii în text și care depășesc jumătate de pagină etc.

Fiecare anexă va începe din pagină nouă cu cuvântul „Anexa” tipărit în partea dreaptă de sus a paginii (partea dreaptă a cititorului) fontul Times New Roman cu dimensiunea de 12 puncte, cu indicarea obligatorie a titlului. De asemenea, se va indica prin referință de subsol la fiecare anexă sursa de unde provine materialul ilustrativ. Anexele vor avea număr propriu (numerotarea se va realiza în ordine crescătoare (Anexa 1, Anexa 2 .... etc.), și denumire proprie care reflectă conținutul acesteia. Trimiterea la anexe se face în felul următor: a se vedea Anexa ....., În funcție de categorie teză de an/ licență/ master se recomandă ca ponderea anexelor raportată la numărul total de pagini al lucrării să fie: la teza de an maxim 10%, teza de licență/ master 10-20%. În textul tezei se va face în mod obligatoriu cel puțin o dată referință la anexele incluse.

În anexe, formulele, tabelele și figurile, dacă sunt mai mult de una, se numerotează luând în considerare numărul anexei, de exemplu, Figura A 1.3. (figura 3 din Anexa 1); (A

2.1.) – formula 1 din Anexa 2 etc. În cazul în care anexa conține o singură figură sau un singur tabel, denumirea anexe date poate să coincidă cu denumirea tabelului sau a figurii.

În cazul în care o anexă se prezintă pe două sau pe mai multe pagini, denumirea și numărul nu se repetă, iar pe fiecare pagină următoare se scrie „Continuarea anexei .....”.

Anexele nu trebuie să substituie textul lucrării, ci să fie numai o completare și o susținere a acestuia. Anexele nu se includ în volumul lucrării.

#### *10. Declarația privind asumarea răspunderii*

Teza de an/ licență/ master trebuie să reflecte integral munca autorului, de aceea studentul/ masterandul va semna declarația pe propria răspundere și își va asuma răspunderea privind respectarea drepturilor de autor. Declarația studentului din care să rezulte că lucrarea îi aparține, că nu a mai fost niciodată prezentată și că nu constituie un plagiat este un act obligatoriu (Anexa 6).

## 10. EXIGENȚE PRIVIND TEHNOREDACTAREA TEZEI DE AN/ LICENȚĂ/ MASTER

### a) *Parametri tehnici*

Elaborarea tezei de an/ licență/ master trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

Teza se editează computerizat pe hârtie albă, format A4, dimensiunea 210x297 cm, pe o singură parte a foii. Teza se perfectează folosindu-se fontul Times New Roman cu dimensiunea de 14 puncte, spațiul între rânduri este de 1,5 linii. Textul se nivelează după ambele margini laterale. Primul rând al fiecărui paragraf va avea o identare de 10 mm. Paginile tezei au următoarea margine: în stânga 30 mm, sus 25 mm, în dreapta 15 mm, jos 25 mm.

În denumirile compartimentelor tezei nu se utilizează cuvintele „capitol”, „paragraf”, „subparagraf”, (sau semnul „§”), „secțiune” etc. Capitolele, paragrafele și subparagrafele se numerotează prin cifre arabice. De exemplu, 2 denumirea capitolului, 2.1. denumirea paragrafului, 2.1.1. denumirea subparagrafului (vezi Anexa 4, 4.1.). Fiecare capitol începe din pagină nouă, paragrafele urmează succesiv. După denumirea capitolului sau a paragrafului nu se pune punct. La scrierea titlurilor compartimentelor tezei se admite utilizarea majusculilor, îngroșarea caracterelor. Sublinierea titlurilor nu se admite.

Toate tabelele, figurile (desene, diagrame etc.) se numerotează, indicându-se numărul capitolului și numărul de ordine al acestuia. De exemplu, Tabelul nr. 1.2 (tabelul doi din capitolul întâi). Denumirea tabelului se amplasează deasupra tabelului, iar cea a figurii sub figură, utilizând

fontul TNR Regular, Centered. Textul care explică tabelul, diagrama, schema, graficul, desenul, figura folosite în text trebuie plasat sub acestea.

Toate paginile tezei se numerotează cu cifre arabe, începând cu pagina de titlu și terminând cu ultima pagină, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor. Pe foaia de titlu nu se pune numărul paginii. Numerotarea începe de la cuprins cu cifra 2. Numărul paginii se indică pe marginea din centrul paginii jos.

La discreția autorului și conducătorului științific se pot utiliza note de subsol pentru a oferi explicații pentru diferiți termeni, figuri, anexe etc., care nu apar în textul lucrării.

#### *b) Reguli stilistice*

În mod obligatoriu, se utilizează literele cu diacritice specifice limbii române (ă, â, ș, ț și majusculele lor). Semnele de punctuație („”, „?”, „!”) sunt urmate în mod obligatoriu de un spațiu.

În teză nu se admit însemnări, corecții, conturări de litere, ștersături, pete, adăugări la pagină etc. Nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor cu excepția celor specificate în lista abrevierilor.

Lucrarea trebuie scrisă într-un limbaj clar și accesibil, trebuie utilizați termeni științifici și juridici corecți. Se exclud greșelile gramaticale, frazele trebuie să fie formulate concis și clar. Ideile autorului trebuie să fie prezentate într-o succesiune firească. Structura ideilor trebuie să urmeze principiile logice.

Abordarea textului trebuie să fie metodică, ordonată. Stilul redactării trebuie să urmărească o mare exactitate în exprimare. Expunerea științifică se remarcă și prin lexicul terminologic, special, neutru din punct de vedere stilistic,

utilizat pentru redactarea materialului, definirea exactă a noțiunilor. Studentul/ masterandul trebuie să însușească metalimbajul specific profesiei sale și să opereze logic cu acesta. Utilizarea terminologiei de specialitate este un indiciu al competenței profesionale.

Caracterul literelor: *cursivul/ italic* se folosește pentru cuvintele de origine străină, titluri de cărți sau periodice, un cuvânt sau un pasaj care merită a fi pus în evidență,

În lucrări nu se permite utilizarea prenumelui personal și a verbului la persoana întâi, conținutul se redă, de obicei, la persoana a treia. De exemplu, în loc de „eu consider” sau „după părerea mea” se recomandă a utiliza expresii de genul: „în opinia noastră”, „considerăm”, „după părerea autorului” etc.

Imprimarea tezei pe hârtie trebuie să fie calitativă. Se recomandă a tipări teza la imprimantă laser. Teza se leagă prin copertă tare într-un singur exemplar (exemplarul ce va fi prezentat la catedră) și câte un CD anexat în fiecare exemplar ce va cuprinde lucrarea în format electronic (se recomandă în format PDF).

După cum am specificat mai sus, din cadrul structurii Academiei „Ștefan cel Mare” face parte Catedra „Activitate specială de investigații și anticorupție”. Aici unele lucrări de an/ licență/ master se realizează sub un aspect special, cu un conținut ce asigură regimul secret în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Studenții la elaborarea acestor tipuri de teze vor respecta strict prevederile ordinului MAI nr.100 din 30 martie 2012.

Primul pas demarează cu acumularea surselor bibliografice, majoritatea surselor bibliografice secrete fiind în biblioteca secretă a Academiei. Lucrul cu materialul secret are loc numai în biblioteca secretă sub coordonarea con-

ducătorului științific. Materialul secret studentul îl poate obține prin prezentarea carnetului de student/ legitimației de serviciu bibliotecarei sau a unui permis scris eliberat de conducerea Academiei.

În cazul în care în structura tezei se include un capitol cu material public și celelalte cu material secret sau invers, studentul începe cu materialul public, îl adună, îl prelucrează, îl generalizează, îl perfectează și împreună cu materialul se prezintă la biblioteca secretă și începe lucrul la materialul secret. Apoi perfectează o structură unită, unică – teza, conform planului stabilit.

După finalizarea procesului de studiere, materialul se predă zilnic bibliotecarei.

Odată ce teza ajunge la etapa finalizării, conducătorul tezei scrie avizul respectiv, însă teza trebuie supusă recenzării. Studentul ia/duce teza din/în biblioteca secretă cu acordul conducătorului științific, respectând cerințele ordinului MAI nr.100. După ce a fost recenzată, teza se prezintă la biblioteca secretă, până la susținere. La susținerea prealabilă se întrunesc membrii catedrei (care au dreptul de acces la secretul de stat), tezele sunt aduse din biblioteca secretă de către șeful de catedră. Dacă sunt unele neajunsuri în teză, studentul este chemat pentru a înlătura neajunsurile în biblioteca secretă, dacă totul este în regulă, teza se copertează și se păstrează în biblioteca secretă până la susținere. La susținerea evaluării finale bibliotecara în dimineața zilei de susținere le prezintă șefului de catedră.

Studentii la învățământ cu frecvență redusă care nu au posibilitatea de a se prezenta zilnic la biblioteca secretă a Academiei pentru a lucra la teză o pot face în subdiviziunea unde activează (în toate subdiviziunile MAI sunt persoane care au dreptul de acces la secretul de stat), prelucrând ma-

terialul în subdiviziunea respectivă, dar cu condiția că cel puțin o dată pe lună informează conducătorul științific la ce etapă este. După ce finalizează teza, respectând cerințele ordinului nr. 100, o prezintă la biblioteca secretă a Academiei. Odată ce teza a fost prezentată din subdiviziune la Academie, toate modificările în ea se vor face doar la biblioteca secretă a Academiei.

Tezele după susținerea publică se prezintă la biblioteca secretă pentru păstrare și evidență strictă.

## 11. PREZENTAREA ȘI ADMITEREA TEZEI DE LICENȚĂ/ MASTER SPRE SUSȚINERE

*a) Prezentarea și admiterea tezei de licență/ master spre susținere prealabilă*

Prezentarea și susținerea lucrării de licență/ master evaluează capacitatea studenților de a procesa și de a utiliza creativ cunoștințele dobândite și informațiile din bibliografia studiată pentru rezolvarea unei aplicații, studierea unei teme sau realizarea unui studiu de caz din domeniul specialității/ specializării absolvite și capacitatea de a justifica și de a susține cu argumente logice, fundamentate științific, soluțiile propuse sau concluziile formulate în lucrarea elaborată.

În cazul în care planul de lucru asupra tezei de licență/ master este realizat, studentul ajunge la finalitatea de elaborare a tezei. Conform orarului elaborat de catedra de profil, teza elaborată de student și redactată conform cerințelor (în proporție de 90-100 %) este prezentată în variantă necoperată spre examinare pentru observații, completări și/sau modificări conducătorului științific. Conducătorul științific analizează conținutul tezei elaborate și corespunderea acesteia cerințelor prevăzute în ghid, dacă proiectul tezei prezentat de student corespunde rigorilor, atunci conducătorul științific în scopul combaterii furtului intelectual, împreună cu șeful secției tehnologia informației și comunicații, introduce teza în sistemul electronic antiplagiat, precum și verificarea tezei prin serviciile gratuite web de detectare a plagiatului (ChimpSky, CitePlag, CopyTracker, Plagium, SeeSources, The Plagiarism Checker). Dacă programa dă un răspuns de neplagiat conducătorul științific întocmește un aviz (teza de



an nu va fi supusă avizării) ce conține (Anexa 7), iar dacă programa dă un răspuns de plagiat (coraportul plagiatului se va stabili în regulamentul instituțional antiplagiat), teza va fi remisă studentului spre modificare/ înlăturare.

Conducătorul științific își rezervă dreptul de a nu accepta pentru susținere o lucrare care nu a respectat regulile și normele din prezentul ghid. În caz de plagiat, de depistare a unor greșeli, abateri de la regulile de redactare a tezei, aceasta se restituie studentului pentru înlăturarea lor. Dacă avizul sau recenzia sunt negative, teza nu este admisă la ședința de susținere în fața comisiei de stat.

Fiecare teză de licență/ master se recenzează obligatoriu. Recenzia trebuie redactată potrivit *Criteriilor pentru elaborarea recenziei* prezentate în anexa 8. Recenzentul este propus de student sau recomandat de conducătorul științific. În calitate de recenzenți pot fi: cadre didactice cu titluri științifice sau științifico-didactice în domeniul științelor juridice de la alte catedre (și instituții) decât cea în cadrul căreia a fost elaborată lucrarea; practicieni (judecători, procurori, funcționari vamali, polițiști cu experiență etc.), specialiști care ocupă funcții de conducere în organele de drept, șefi de direcții, secții din cadrul MAI sau subdiviziunilor subordonate. Una și aceeași persoană poate recenza până la 5 teze.

Cât privește recenzarea tezelor de licență/ master elaborate la Catedra „Activitatea specială de investigații și anticorupție”, precizăm că, recenzenți pot fi: cadre didactice cu titluri științifice sau științifico-didactice în domeniul științelor juridice de la alte catedre (și instituții) decât cea în cadrul căreia a fost elaborată lucrarea; practicieni (judecători, procurori, funcționari vamali, polițiști cu experiență etc.), specialiști care ocupă funcții de conducere în organele de drept, șefi de direcții, secții din cadrul MAI sau subdiviziunilor sub-

ordonate și dețin în mod obligatoriu acces la secret de stat eliberat conform procedurii prestabilite și în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova în vigoare.

Materialele prezentate împreună cu teza sunt analizate de șeful catedrei. Șeful catedrei, în baza tezei de licență/master, avizului conducătorului științific (cu menționarea situației antiplagiat) și recenziei recenzentului, decide admiterea studentului la susținerea prealabilă a tezei în fața catedrei. În cazul în care catedra decide că teza nu corespunde cu adevărat cerințelor, are multe lacune, studentului i se acordă o săptămână la dispoziție să înlăture lacunele depistate și posibilitatea de a se prezenta la a doua susținere prealabilă repetată; dacă sunt mici abateri nesemnificative de la ghid, catedra o poate aproba condiționat cu înlăturarea imediată a acelor abateri. Dacă lucrarea corespunde cerințelor, catedra elaborează și aprobă printr-un proces-verbal lista studenților admiși la susținerea publică a tezelor de licență/masterat, extrasul din procesul-verbal al catedrei se prezintă la decanat semnat de șeful catedrei. În cazul în care studentul după o săptămână prezintă teza la a doua susținere prealabilă repetată cu lacunele depistate neînlăturate, el nu va fi admis la susținerea publică a tezelor, lucru ce se va consemna într-un proces-verbal al catedrei. După admiterea lucrării pentru susținerea publică, studentul copertează lucrarea. Lucrarea se copertează cu copertă tare. Graficul calendaristic de executare a tezei, avizul, recenzia se copertează împreună cu teza.

Varianta definitivă a tezei pe suport de hârtie, semnată de autor și de conducătorul științific, și în variantă electronică pe purtători electronici de informații în forma PDF (condiție valabilă pentru tezele de licență/master), însoțită obligatoriu de avizul conducătorului științific și de recenzia

recenzentului, se prezintă la catedră (în cazul Catedrei „Activitate specială de investigații și anticorupție” se prezintă în biblioteca specială) pentru înregistrare (secretizare în caz de necesitate după specific) cu două săptămâni înainte de data susținerii (teza de an nu va fi supusă nici avizării, nici recenzării). Purtătorii electronici de informații anexați la teză vor fi sigilați de șeful de catedră, cu confirmarea în scris a șefului de catedră, a conducătorului științific și studentului.

Varianta electronică și pe suport de hârtie a tezelor de licență/ master elaborate la catedre, inclusiv la Catedra „Activitate specială de investigații și anticorupție” se păstrează la catedră, biblioteca specială a catedrei timp de 5 ani.

Tezele de licență/ master avizate/ verificate însoțite de avizul conducătorului, recenzia făcută de un recenzent și extrasul de la ședința catedrei vor fi prezentate secretarului comisiei respective pentru examenul de licență cu o zi înainte de susținerea tezei.

**Notă:** Este recomandabil pentru a fi admis la susținere (atât prealabile, cât și publice) a tezei de master prezentarea unui articol științific publicat într-o revistă națională/ internațională acreditată.

*b) Susținerea publică a tezei de an, licență/ master*

Susținerea lucrării nu trebuie să fie un simplu rezumat, ea trebuie să scoată în evidență contribuția personală a autorului, ideile cele mai importante din lucrare, concluziile științifice și recomandările bine structurate.

Susținerea tezei de an, susținerea tezei de licență/ master se desfășoară în incinta Academiei și este publică (cu excepția tezelor susținute la Catedra „Activitatea specială de investigații și anticorupție”), fiind admise toate persoanele interesate de obiectul cercetării (studenți, maste-

ranzi, cadre didactice, specialiști în domeniu). Susținerea tezei echivalează, după importanța sa (licență, master), cu un examen de absolvire ce se desfășoară în fața comisiei.

Susținerea tezei anuale se desfășoară cu cel puțin o săptămână înainte de începerea sesiunii de examene, în fața unei comisii constituite din minimum două cadre didactice, stabilite la nivelul catedrei respective (numite de șeful catedrei), și în fața grupei academice din care face parte.

Studentul în cazul susținerii tezei de an trebuie să se prezinte în fața comisiei cu un raport de 5-7 minute. Raportul trebuie să conțină:

- tematica tezei;
- actualitatea temei alese;
- scopul și obiectivele;
- baza științifico-metodologică;
- rezultatele cercetării;
- contribuția proprie;
- concluzii.

Rezultatele tezelor de an se consemnează în borderoul eliberat de decanat în ziua de susținere stabilită, identificat/ă ca unitate separată în programul de studii, evaluat/ă cu notă și estimat/ă cu un anumit număr de credite, stabilit prin Planul de învățământ.

Tezele de licență/ master se susțin în fața comisiilor de stat stabilite prin ordinul rectorului Academiei. Comisiile de stat de susținere a tezelor de licență/ master sunt constituite din președinte, vicepreședinte, 2-3 membri ai comisiei și secretar, membrii sunt reprezentanți ai Academiei. Președinții comisiei de desfășurare a examenelor de licență și evaluare a tezelor de master sunt din afara Academiei, fiind desemnați prin ordinul rectorului.

Susținerea tezelor de licență are loc în ședință deschisă

(cu excepția tezelor susținute la Catedra „Activitatea specială de investigații și anticorupție”) a comisiei de licență, a tezei de master în fața comisiei de evaluare a tezelor de master, în prezența a cel puțin 2-3 din numărul total de membri.

Decanatul are obligația de a anunța data, locul, auditoriul, grupele de studenți/ masteranzi ce vor susține tezele prin afișarea pe panoul de informare a facultății cu cel puțin două săptămâni înainte ca prima grupă să-și susțină teza. Orarul susținerii tezelor de licență/ master se va afișa cu cel puțin trei săptămâni înainte de susținerea primei probe/grupe și se va da publicității pe pagina web a Academiei.

Comisia de organizare a examenului de licență (respectiv a evaluării tezelor de masterat) are obligația de a planifica și anunța ordinea prezentării tezelor. La susținerea lucrării, candidații se prezintă cu cel puțin o jumătate de oră înainte de susținere.

**ATENȚIE!** Absența absolventului la data, ora și locația stabilită pentru susținere este calificată drept nesusținerea acesteia.

Lucrările comisiei de stat sunt consemnate în procese-verbale, în care se fixează cum a fost apreciată teza, răspunsurile la întrebările suplimentare.

Cu 1-2 zile înaintea susținerii, studentul/ masterandul ia cunoștință de observațiile, doleanțele conducătorului științific și recenzentului tezei, își notează obiecțiile respective, pentru a putea argumenta pozițiile sale și a le comenta în timpul susținerii. Înaintea susținerii, studentul se informează la catedra de profil despre modul de desfășurare a susținerii.

Pentru susținere, absolventul își pregătește din timp un referat (raport) de prezentare a conținutului tezei în fața comisiei de examinare (respectiv – de evaluare a tezelor de masterat). Tezele discursului său (raport, introducere, conținut, material ilustrativ) trebuie coordonate cu conducă-

torul științific. Studentul/ masterandul își expune raportul timp de până la 20 de minute (10-20 min.). Volumul referatului va fi de 5-7 pagini dactilografiate.

Referatul (raportul) va avea următoarea structură:

- denumirea temei lucrării;
- motivul alegerii temei tezei;
- menționarea actualității temei;
- baza științifico-metodologică;
- scopurile, obiectivele și sarcinile trasate;
- căile lor de realizare;
- aspectele teoretice și practice cercetate;
- structura lucrării – subiectele capitolelor tezei (expunerea succintă a conținutului fiecărui capitol);
- rezultatele cercetării;
- concluziile și recomandările formulate.

O atenție sporită trebuie să se acorde părții analitice a lucrării, argumentării concluziilor și recomandărilor. Pentru a evita monotonia la prezentare și a favoriza scoaterea în evidență a celor mai importante aspecte se pot utiliza mijloace tehnice, pentru aceasta e recomandabil ca studentul/ masterandul să prezinte informații în Power Point în cel mult 15 sliduri sau alte mijloace la dorința studentului.

Nu se recomandă a citi textul referatului de prezentare a tezei de pe foaie, ci e bine să fie rostit liber și expresiv. Doar uneori pretendentul „poate să-și arunce privirea” în text pentru a aduce un exemplu, un nume, o cifră etc.

*c) Algoritmul susținerii tezei de licență/ master se prezintă în felul următor:*

➤ președintele comisiei sau vicepreședintele (în cazul unor motive obiective pentru a îndeplini funcțiile președintelui comisiei) anunță susținerea, declară deschisă ședința comisiei de licență/ evaluare a tezelor de masterat, prezintă

membrii comisiei și agenda zilei respective (numărul prezentenților);

➤ vicepreședintele prezintă studentul/ masterandul și numește tema tezei, conducătorul științific;

➤ este recomandabilă prezența la susținerea publică a conducătorului științific, care poate caracteriza calitățile personale ale pretendentului, referindu-se la atitudinea față de munca asupra tezei în general (în lipsa conducătorului, un membru al comisiei prezintă conținutul avizului conducătorului);

➤ este recomandabilă prezența la susținerea publică a recenzentului. Recenzentul își expune părerea asupra tezei, prezentând obiecțiile și sugestiile sale; în absența recenzentului, recenzia se citește de către un membru al comisiei;

➤ președintele oferă autorului tezei cuvânt pentru expunerea conținutului tezei și rezultatelor obținute;

➤ studentul/ masterandul expune raportul asupra tezei timp de 10-20 de minute;

➤ studentul/ masterandul răspunde la întrebările adresate de membrii comisiei de licență/ evaluare a tezelor de masterat și de cei prezenți. Răspunzând la întrebări, absolvenții au dreptul să recurgă la lucrarea lor pentru a da un răspuns mai amplu, mai convingător, folosind cifre, fragmente din lucrare. Corectitudinea și profunzimea răspunsurilor influențează nota pe care o va primi studentul pentru teza de licență/ master;

➤ după susținerea tuturor lucrărilor pentru ziua dată, urmează discuția închisă a membrilor comisiei cu precizarea notelor medii și calcularea de către președinte a notei medii generale;

➤ președintele anunță rezultatele în aceeași zi de susținere în fața absolvenților și oferă cuvânt pentru expuneri tuturor doritorilor: membrilor comisiei, absolvenților, ca-

drelor didactice etc.;

➤ președintele felicită candidatul și declară închisă ședința comisiei de licență.

După susținerea publică, exemplarul tezei de licență/masterat e predat la catedră, păstrându-se aici 5 (cinci) ani. La expirarea acestui termen, printr-un ordin al rectorului Academiei, se formează o comisie specială ce ia decizia despre păstrarea sau distrugerea lor.

Pentru a da răspunsuri adecvate la întrebările comisiei și celor din sală absolventul trebuie:

a) să noteze fiecare întrebare cu grijă și solicitudine. Pentru aceasta va dispune de hârtie și de pix;

b) să înțeleagă corect întrebarea, în caz contrar va ruga să fie repetată. Nu este bine ca, din dorința de a nu deranja, să nu se solicite repetarea întrebării neînțelese, deoarece se poate întâmpla ca răspunsul să nu satisfacă exigențele celui care a adresat întrebarea și notarea finală se va solda cu consecințe negative;

c) să răspundă la întrebare scurt, punctual. Nu e bine să se facă introduceri sau corelații, deoarece ele ar putea fi interpretate ca o încercare de a evita întrebarea la care nu cunoaște răspunsul, pe de o parte, iar pe de altă parte, se va consuma și timpul pus la dispoziție pentru susținere;

d) chiar dacă răspunsul la o întrebare este dat deja în lucrare, nu se va face o simplă trimitere la aceasta. Se poate folosi o introducere elegantă de tipul: „Așa cum am arătat și în lucrare etc.”;

e) o importanță deosebită o are și forma de prezentare a răspunsului la întrebări. Răspunsul trebuie să fie dat cu siguranță, dar nu cu o etalare pretențioasă. Chiar dacă întrebarea este relativ simplă, ea nu se va expedia cu un răspuns insuficient, ci se va răspunde complet la ea.



## 12. EVALUAREA TEZEI

Tezele de an/ licență/ master evaluează competențele studenților de a efectua cercetări, de a aplica cunoștințele teoretice în procesul de identificare și elaborare a unor soluții practice specifice domeniului de formare profesională sau de realizare a studiilor de caz.

Studentii care nu au susținut teza anuală nu pot fi admiși la examenul de finalizare a studiilor superioare de licență.

Obținerea unei note mai mici decât „5” la teza de licență/ master este calificată drept nepromovare a examenului de licență/ master și diploma de licență/ master nu se eliberează studentului (se eliberează o adeverință de absolvire).

Nota insuficientă (1-4) obținută la susținerea tezei de licență nu-l lipsește pe student de dreptul de a susține celelalte probe.

Nota medie generală finală se anunță după o discuție închisă a membrilor comisiei cu precizarea notelor medii și calcularea de către președinte a celei finale. Media finală a notei de evaluare a tezei rezultă din media aritmetică a notelor acordate de membrii comisiei și pentru promovare trebuie să fie cel puțin cinci. Notele membrilor comisiei de evaluare sunt numere întregi de la 10 la 1. În cazul în care voturile se împart egal, votul președintelui comisiei este decisiv. Nota se reflectă în procesul-verbal al comisiei de licență și evaluare a tezelor de master. Se recomandă convertirea notelor în scala de notare ECTS, conform recomandărilor Ghidului de implementare al Sistemului Național de Credite de Studiu.

Rezultatul susținerii tezelor se comunică studenților/ masteranzilor în aceeași zi, după ședința comisiei de evaluare.

Procesul-verbal al comisiei de licență și evaluare a tezelor de master se prezintă obligatoriu la decanat după finalizarea ședinței comisiei de evaluare în ziua respectivă, fiind semnat de toți membrii comisiei.

Studenții/ masteranzii au dreptul să conteste rezultatul evaluării tezei dat de Comisia de licență/ master exclusiv cu privire la procedură.

În cazul tezelor de licență contestarea are loc în felul următor:

Cererile pentru contestații se depun, în scris, în decurs de maximum o zi lucrătoare de la anunțarea rezultatului tezei și se înregistrează de către secretarul Comisiei de licență în Registrul de evidență a proceselor-verbale. Contestațiile vor fi examinate de către Comisia de licență în ziua imediat următoare de după expirarea termenului de depunere a contestațiilor. Comisia de licență reverifică și notează proba contestată. Schimbarea notei contestate cu nota acordată după examinarea contestației se va face prin creștere sau prin micșorare, rămânând definitivă. Academia/decanatul va constitui comisii de supraveghere a examinării contestațiilor din cel puțin 3 membri, inclusiv reprezentanți ai administrației instituției. Examinarea contestațiilor se consemnează în procese-verbale separate, semnate de către membrii Comisiei de licență și membrii Comisiei de supraveghere. Comisia de licență operează schimbările survenite în urma contestațiilor, recalculează, după caz, media generală a examenului de licență și rectifică, corespunzător, rezultatul examenului.

În cazul tezelor de master contestarea are loc în felul următor:

Cererile pentru contestații se depun, în scris, la secre-

tariatul facultății, în decurs de maximum o zi lucrătoare de la anunțarea rezultatelor tezei de master. Academia/decanatul va constitui comisii de examinare a contestațiilor din cel puțin 3 membri, inclusiv reprezentanți ai administrației instituției. Președintele și membrii comisiei de examinare a contestațiilor nu pot fi membri ai comisiei de evaluare a tezei de master. Contestațiile se rezolvă de către comisiile de examinare a contestațiilor, în termen de două zile lucrătoare de la depunere.

Comisia de examinare a contestațiilor reverifică și notează proba contestată. Schimbarea notei contestate cu nota acordată după examinarea contestației se va face prin creștere sau prin micșorare, rămânând definitivă. Examinarea contestațiilor se consemnează în procese-verbale separate, semnate de către membrii Comisiei de examinare a contestațiilor.

În cazul în care teza de licență/ master a fost apreciată cu o notă sub „5”, Comisia pentru examenul de licență/ master decide dacă aceeași lucrare, după rectificările necesare, poate fi prezentată la o susținere repetată sau este necesară schimbarea temei tezei de licență/ master.

În cazul în care nici un student nu a contestat nota de evaluare a tezei, Hotărârea comisiei pentru examenul de licență/ master va fi definitivă și nu va putea fi revăzută.

La evaluarea **tezei de licență/ master** se vor lua în calcul următoarele:

- capacitatea de argumentare a temei alese;
- actualitatea temei;
- originalitatea și noutatea lucrării;
- gradul corespunderii tezei specialității/ programului solicitat;
- corespunderea temei tezei esenței materialului lucrării;

- caracterul aplicativ practic al tezei;
- complexitatea și nivelul conținutului științific al lucrării;
- realizarea obiectivelor cercetării;
- relevanța practică a studiului efectuat;
- contribuția autorului la cercetarea temei;
- existența metodologiei de cercetare și a motivației cercetării;
- completitudinea, relevanța surselor și a referințelor bibliografice;
- conținutul, calitatea și forma prezentării (prezentarea cercetării, utilizarea mijloacelor tehnice) în fața comisiei;
- corectitudinea tehnoredactării;
- capacitatea de argumentare, priceperile și deprinderile de valorificare a rezultatelor cercetării;
- capacitatea de a răspunde la toate întrebările adresate de membrii comisiei;
- respectarea rigorilor impuse pentru tezele de licență/ master;
- aprecierea conducătorului științific expusă în aviz;
- aprecierea recenzentului expusă în recenzie.

### **Criterii de apreciere și notare**

**Nota 10** – se pune în cazul în care: a) teza are un conținut amplu și un studiu complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea este însoțită de material practic, ilustrativ; b) avizul, recenzia conține observații neesențiale; c) studentul/ masterandul și-a formulat propria opinie privind problema în cauză; d) studentul/ masterandul susține teza fără a citi textul pregătit și redă clar conținutul; e) reacționează rapid și își expune succint ideea când răspunde la întrebări, demonstrând abi-

lități de utilizare a cunoștințelor teoretice și practice; f) nu comite erori de gândire și exprimare logică a răspunsului.

**Nota 9** – se pune în cazul în care: a) teza are un conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea este însoțită de material practic, ilustrativ; b) avizul, recenzia conține observații neesențiale; c) studentul/ masterandul și-a formulat propria opinie privind problema în cauză; d) studentul/ masterandul susține teza fără a citi textul pregătit și redă clar conținutul; e) studentul/ masterandul nu răspunde la unele întrebări; f) comite erori neesențiale de gândire și de exprimare logică a răspunsului.

**Nota 8** – se pune în cazul în care: a) teza are un conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea este însoțită de material ilustrativ; b) avizul, recenzia conține observații neesențiale; c) studentul/ masterandul și-a formulat propria opinie privind problema în cauză; d) studentul/ masterandul susține teza utilizând textul pregătit; e) studentul/ masterandul își expune succint ideea când răspunde la întrebări, dar comite inexactități; f) comite două erori de gândire și exprimare logică a răspunsului.

**Nota 7** – se pune în cazul în care: a) teza are un conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea nu este însoțită de material practic, ilustrativ; b) avizul, recenzia conține observații esențiale; c) studentul/ masterandul susține teza citind textul pregătit; d) studentul/ masterandul își expune succint ideea când răspunde la întrebări, dar comite inexactități; e) comite trei erori de gândire și de exprimare logică a răspunsului.

**Nota 6** – se pune în cazul în care: a) teza are un conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic,

este redactată corect, susținerea nu este însoțită de material practic, ilustrativ; b) avizul, recenzia conține observații esențiale; c) studentul/ masterandul susține teza citind textul pregătit și comite erori; d) studentul/ masterandul nu își expune succint ideea când răspunde la întrebări, demonstrând însușirea slabă a materialului; e) comite patru erori de gândire și de exprimare logică a răspunsului.

**Nota 5** – se pune în cazul în care: a) teza are un conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată nu chiar corect, susținerea nu este însoțită de material ilustrativ; b) avizul, recenzia conține observații esențiale; c) studentul/ masterandul susține teza citind textul pregătit și comite erori esențiale; d) studentul/ masterandul nu își expune succint ideea când răspunde la întrebări, demonstrând însușirea slabă a materialului.

**Nota 4, 3, 2, 1** – se pune în cazul în care: a) conținutul tezei nu corespunde temei lucrării, redactarea nu corespunde cerințelor, susținerea nu este însoțită de material ilustrativ; b) avizul, recenzia conține observații esențiale; c) studentul/ masterandul susține teza citind textul pregătit și comite erori esențiale; d) studentul/ masterandul nu se poate exprima oral pentru a răspunde la întrebări, manifestând însușirea slabă a materialului.

Studentzii/ masteranzii evaluați cu notă negativă la susținerea tezei nu au dreptul la susținere repetată în timpul sesiunii curente. Studentzii/ masteranzii evaluați cu notă negativă la susținerea tezelor, studentzii/ masteranzii promoțiilor/ seriilor precedente care nu s-au prezentat la susținerea tezei au dreptul de a o susține repetat cu seriile absolvente curente. Teza licență/ master poate fi susținută de cel mult două ori repetat în următorii ani cu suportarea de către candidat a cheltuielilor aferente de examinare, sta-

bilite de senatul Academiei. La a doua susținere, studentul/ masterandul va solicita reconfirmarea sau modificarea temei tezei de licență/ master. Dacă și la a doua susținere a tezei studentul/ masterandul nu obține media de promovare, acestuia i se eliberează o adeverință de absolvire (în cazul tezei de licență), un certificat de absolvire a programului de masterat și certificatul academic respectiv.

Procedura generală pentru studenții din anii precedenți are loc în felul următor: aceștia depun la secretariatul Academiei o cerere pe numele rectorului ce trebuie vizată de decan, prim-prorectorul pe studii și management al calității, rector, cu cel puțin 6 luni înainte de demararea sesiunii de licență/ examenului de susținerea a tezelor de master. În cazul acceptării de către rector, absolventul achită o taxă pentru susținerea tezei de licență/master, aprobată de senatul Academiei. Astfel că înscrierea la examenul de licență/master (teza) este condiționată și de depunerea unei cereri la catedra de profil pentru reconfirmarea sau modificarea temei tezei de licență/ master și de stabilirea conducătorului științific cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenelor de licență/master.

## BIBLIOGRAFIE

### Regulamente

a. Codul educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014.

b. „Regulamentul-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență” aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr.1047 din 29 octombrie 2015.

c. „Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master – ciclul II”, aprobat prin HG nr.80 din 16.02.2022.

d. Ordinul MECC nr. 635 din 23.05.2018 cu privire la măsurile antiplagiat în instituțiile de învățământ superior.

e. Ordinul MECC nr. 1625 din 12.12.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate.

f. Ordinul MECC nr. 120 din 10.02.2020 cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate;

g. Indicatorul documentelor și termenelor de păstrare ale acestora create în subdiviziunile aparatului central, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne al RM.

h. Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.693/2017.

i. Hotărârea Guvernului nr.1176 din 22.12.2010 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și a altor persoane juridice”.

j. Legea RM nr.245-XVI din 27.11.2008 cu privire la se-



cretul de stat.

k. Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul MAI și subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale acestuia; aprobat prin ordinul MAI al RM nr.100 din 30.03.2012.

### Surse

1. Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, Ghid pentru elaborarea tezelor de licență la specialitatea Administrație Publică, Cahul, 2007.

2. Universitatea Româno-Americană, Facultatea de Drept, Ghid pentru elaborarea Lucrării de licență, an universitar 2011-2012.

3. Universitatea Academiei de Științe a Moldovei, Cerințe privind elaborarea, prezentarea și evaluarea tezelor de licență și masterat (Ghid metodic), Chișinău, 2012.

4. Academia de Studii Economice din Moldova, Ghid privind elaborarea și susținerea tezei de master, Chișinău, 2010.

5. Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” a Ministerului Apărării al RM, Ghidul metodic de elaborare și perfectare a tezelor de masterat în Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Chișinău, 2012.

6. Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare al RM, Ghid privind perfectarea tezelor de doctorat și al auto-referatelor, aprobat prin Hotărârea Comisiei de Atestare a CNAA, nr. AT03/11 din 23 aprilie 2009, Chișinău, 2009.

7. Universitatea Tehnică din Moldova, Ghid privind elaborarea și susținerea tezelor de master. Lucrarea a fost elaborată în cadrul Proiectului 1444544 Tempus 2008-FR-JPHES, „Dezvoltarea de parteneriate cu întreprinderile din Republica Moldova”, Chișinău, 2010.

**Model de cerere privind aprobarea  
temei tezei de an/ licență/ master**

Șefului catedrei „\_\_\_\_\_”  
(denumirea catedrei)

\_\_\_\_\_  
(gradul științifico-didactic, numele, prenumele)

**Cerere**

Subsemnatul(a) \_\_\_\_\_, student(ă) la Facultatea \_\_\_\_\_, specialitatea/ programul de studii \_\_\_\_\_, anul \_\_\_\_\_, grupa \_\_\_\_\_, forma de învățământ (cu frecvență, cu frecvență redusă), buget/ contract (de subliniat), rog să-mi înregistrați/ aprobați tema lucrării de an/ licență/ master intitulată

\_\_\_\_\_ și a dispune în calitate de conducător științific pe \_\_\_\_\_.

Dau asigurări că nu m-am înregistrat cu tema tezei de licență/ master și la altă catedră \_\_\_\_\_.

E continuitatea tezei de an/ licență \_\_\_\_\_

Telefonul de contact al studentului/ masterandului \_\_\_\_\_  
adresa e-mail \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
Data semnării

\_\_\_\_\_  
Semnătura studentului

**Acordul conducătorului științific**

Data \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
Semnătura conducătorului

**Se desemnează în calitate de conducător științific**

\_\_\_\_\_  
Data

\_\_\_\_\_  
semnătura șefului de catedră

**Model de grafic calendaristic de executare  
a tezei de licență/ master**

Aprobat  
șef de catedră \_\_\_\_\_

„\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_

Graficul calendaristic de executare a tezei de licență/ master

\_\_\_\_\_  
(numele, prenumele studentului/ masterandului)

Tema tezei de licență/ master \_\_\_\_\_

Termenul-limită de prezentare a tezei de licență/ master la catedră „\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_

Etapele executării tezei de licență/ master:

Nr/o	Etapele	Termenul de realizare	Viza de executare
1	Stabilirea obiectivelor și aprobarea planului inițial al tezei de licență/ master		
2	Acumularea și studierea bibliografiei		
3	Colectarea practicii judiciare		
4	Aprobarea planului final al tezei		

**Marcel BOȘCANEANU**

---

5	Elaborarea și prezentarea capitolului I		
6	Elaborarea și prezentarea capitolului II		
7	Elaborarea și prezentarea capitolului III (dacă există)		
8	Elaborarea și prezentarea capitolului IV (dacă există)		
9	Prezentarea variantei finale a tezei		
10	Prezentarea introducerii și a concluziilor		
11	Prezentarea tezei la catedră		
12	Susținerea publică a tezei		

**Student/ masterand**

\_\_\_\_\_

semnătura

**Conducător științific**

\_\_\_\_\_

semnătura

**Model de foaie de titlu la teza de an**

**MINISTERUL AFACERILOR INTERNE**  
*(Times New Roman, font 14, Bold Caps, centered)*

**ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE”**  
*(Times New Roman, font 14, Bold caps, centered)*

**FACULTATEA .....**  
*(Times New Roman, font 14, Bold CAPS, centered)*

**CATEDRA .....**  
*(Times New Roman, font 14, Bold CAPS, centered)*

**TEZĂ DE AN**  
*(Times New Roman, font 16, Bold CAPS, centered)*

**TITLUL TEZEI (**  
*Times New Roman, font 16, Bold, centered)*

**Autor:**                      semnătura                      Numele, prenumele studentului,  
gr. ac. \_\_\_\_, forma de studii  
*(Times New Roman, font 14, Bold, centered)*

**Conducător  
științific:**                      semnătura                      Numele, prenumele,  
gradul științific/ științifico-didactic  
*(Times New Roman, font 14, Bold, centered)*

---

Chișinău, 20\_\_  
*(Times New Roman, font 14, Bold, centered)*



**Model de foaie de titlu a tezei de master**

**MINISTERUL AFACERILOR INTERNE**

*(Times New Roman, font 14, Bold Caps, centered)*

**ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE”**

*(Times New Roman, font 14, Bold caps, centered)*

**FACULTATEA .....**

*(Times New Roman, font 14, Bold CAPS, centered)*

**CATEDRA .....**

*(Times New Roman, font 14, Bold CAPS, centered)*

**TEZĂ DE MASTER**

*(Times New Roman, font 32, Bold CAPS, centered)*

**TITLUL TEZEI**

*(Times New Roman, font 16, Bold, centered)*

**Domeniul de formare profesională .....**

*(codul, denumirea)*

*(Times New Roman, font 14, Bold, centered)*

**Program de masterat (90/ 120 ECTS) .....**

*(denumirea)*

*(Times New Roman, font 14, Bold, centered)*

**Autor:**                      semnătura      Numele, prenumele masterandului,  
gr. ac.\_\_\_\_, forma de studii  
*(Times New Roman, font 14, Bold, centered)*

**Conducător științific:**      semnătura      Numele, prenumele,  
gradul științific/ științifico-didactic  
*(Times New Roman, font 14, Bold, centered)*

**Admis la susținere:**  
**șef catedră**

\_\_\_\_\_  
Numele, prenumele

\_\_\_\_\_  
Gradul științifico-didactic

\_\_\_\_\_  
Semnătura, data admiterii  
*(Times New Roman, font 12, Bold, centered)*

\_\_\_\_\_  
Chișinău, 20\_\_  
*(Times New Roman, font 14, Bold, centered)*

**Model de cuprins/ plan la teza de an/ licență**

**CUPRINS/ PLAN** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*)

**LISTA ABREVIERILOR** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*)

(*în cazul în care există*).....pag.

**INTRODUCERE** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*).....pag.

**1. TITLUL CAPITOLULUI** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*)..pag.

1.1. Titlul paragrafului (*Times New Roman, font 14, Bold, aligned left*) .....pag.

1.2. Titlul paragrafului .....pag.

1.3. ....pag.

**2. TITLUL CAPITOLULUI** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*)....pag.

2.1. Titlul paragrafului (*Times New Roman, font 14, Bold, aligned left*).....pag.

2.2. Titlul paragrafului.....pag.

2.3. ....pag.

**3. TITLUL CAPITOLULUI** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*)....pag.

3.1. Titlul paragrafului (*Times New Roman, font 14, Bold, aligned left*).....pag.

3.2. Titlul paragrafului .....pag.

3.2.1. Titlul subparagrafului (*Times New Roman, font 14, Bold, aligned left*).....pag.

3.2.2. Titlul subparagrafului .....pag.

3.3. ....pag.

**CONCLUZII și RECOMANDĂRI**

(*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*).....pag.

**BIBLIOGRAFIE** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*) .....pag.

**ANEXE** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*).....pag.

**Declarația privind asumarea răspunderii**.....pag.



## Model de cuprins la teza de master

### CUPRINS

#### LISTA ABREVIERILOR

(în cazul în care există) (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*).....pag.

ADNOTARE (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*).....pag.

INTRODUCERE (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*) .....pag.

**1. TITLUL CAPITOLULUI** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*)...pag.

Titlul paragrafului (*Times New Roman, font 14, Bold, aligned left*) .....pag.

1.1. Titlul paragrafului.....pag.

1.2. ....pag.

**2. TITLUL CAPITOLULUI** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*) ...pag.

2.1. Titlul paragrafului (*Times New Roman, font 14, Bold, aligned left*).....pag.

2.2. Titlul paragrafului .....pag.

2.3. ....pag.

**3. TITLUL CAPITOLULUI** (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*)...pag.

3.1. Titlul paragrafului (*Times New Roman, font 14, Bold, aligned left*).....pag.

3.2. Titlul paragrafului.....pag.

3.2.1. Titlul subparagrafului (*Times New Roman, font 14, Bold, aligned left*).....pag.

3.2.2. Titlul subparagrafului.....pag.

3.3. ....pag.

#### CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

(*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*) .....pag.

BIBLIOGRAFIE (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*).....pag.

ANEXE (*Times New Roman, font 14, BOLD CAPS, centered*).....pag.

Declarația privind asumarea răspunderii.....pag.

## Model de perfectare a bibliografiei

### Bibliografie

1. Arhiva Judecătoriai raionului Taraclia, Dosar nr.1-243/06.
2. Airapetea A. Comentariu științifico-practic la Codul muncii al Republicii Moldova, 2014, 443 p.
3. Borodac A. Manual de drept penal. Partea specială. Chișinău: Tipografia Centrală, 2004, 622 p.
4. Bujor V., Șleahitișchi V. Omorul și vătămarea gravă a integrității corporale. Chișinău, 2003. 134 p.
5. ....
6. Carp S., Osadci C., Rusu O. Drept execuțional penal, Chișinău: Editura Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM, 2007, 102 p.
7. Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 11/e-105/99 din 06.07.1999.
8. Doraș S. Criminalistica. Vol. II Elemente de tactică, Chișinău: Tipografia Centrală. 1999. 281 p.
9. Dobrinoiu V., Conea N. Drept penal. Partea specială. Vol.II. București: Lumina LEX, 2000, 832 p.
10. ....
11. ....
12. Dandine B. De la reeppression du trafic d'influence en droit positif francais actuel. Toulouse: Imprimerie Saint-Cyprien, 1935, 200 p.
13. Le Cleere Marcel, „Manuel de police technique”, Ed. Police revue, Paris, 1974, 225-226 p.
14. Антонян Ю.М, Криминальная сексология, Москва, Искра, 1984. 360 с.
15. Балашов Д.Н., Балашов Н.М., Криминалистика: Учеб-

ник. — М.: ИНФРА, 2005. 503 с.

16. Волчецкая Т.С. Ситуационный подход в практической и исследовательской криминалистической деятельности: Учеб. пособие / Калинингр. ун-т. Калининград, 1999. 73 с.

### **Carte cu mai mult de trei autori:**

1. Borodac A ș.a. Manual de drept penal. Partea generală. Chișinău: Tipografia „Știința”, 1994, 366 p.

2. Dolea Ig ș.a. Drept procesual penal, Chișinău: Cartier juridic. 2005 960 p.

### **Alte surse:**

1. Constituția Republicii Moldova, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.1.

2. Codul penal al Republicii Moldova nr.985 din 18.04.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.128-129.

3. Codul penal. Comentat și adnotat, sub red. A. Barbăneagră, Ed. Cartier Juridic, Chișinău, 2005, 565 p.

4. Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova pentru aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției și Planului de acțiuni pentru realizarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției, nr.421 din 16.12.2004. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.13-16.

5. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova, nr.1524 din 29.12.2007. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.11-12.

6. Legea Republicii Moldova cu privire la prevenirea și

combaterea corupției, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 25.04.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.103-105.

7. Hotărârea Plenului CSJ a RM din 22.11.2004, nr.39. Cu privire la practica judiciară în cauzele penale privind minorii. Buletinul CSJ a RM. 2005. nr. 7;

8. Hotărârea CEDO din 16.01.2007 la cererea nr.36492/02 Bujnița contra Moldovei.

9. Jurisprudența instituțiilor internaționale de drept în problematica refugiaților, vol. II Chișinău, Centrul de drept, 2001;

10. Recomandarea nr. R (2000/11) adoptată de comitetul miniștrilor al Consiliului Europei la 19 mai 2000 și Raportul explicativ nr. IV pct. 17,18;

11. Anuarul Statistic al Republicii Moldova 2009. Chișinău, 2010. 560 p.;

12. Chairman Mao Talks to the People: Talks and Letters. 1956-1971. New York: Pantheon Books, 1974.

### **Autoreferate, teze de doctor/ doctor habilitat:**

1. Ursu V. Crima organizată – aspecte juridico penale și criminologice. Autoref. tezei de dr. în drept. Chișinău, 2003. 21 p.

2. Cojocaru R., Studiu de drept penal și investigare judiciară a infracțiunii de pruncucidere: Teză de doctor în drept. Chișinău, 2007. 202 p.

### **Contribuții:**

*în reviste*

1. Ataman N. Obiectul juridic al infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu. În: Revista națională de drept, 2001, nr.7, p.65-66.

2. Gladchi Gh. „Cine sînt victimele violului și care este comportarea lor preinfracțională” (studiu criminologic). *Legea și viața*. 2000, nr. 4. p. 19-25.
  3. Paladii A., Cernomoreț S. Controverse privind subiectul infracțiunii de viol. *Revista de criminologie, drept penal și criminalistică*, 2007 nr. 3-4/ – p. 62-67.
  4. Tăbârță A., Particularități ale obiectului infracțiunii de viol, *Avocatul poporului*, Chișinău 2008, Nr.4-6, p 17-20.
  5. Moscalciuc I. Obiectul material al infracțiunilor săvârșite în sfera consumului de produse și servicii. În: *Revista științifică a USM „Studia Universitatis”*. Seria „Științe sociale”, 2007, nr.3, p.167-174.
  6. Елизаветин, А., Переговоры А.Н. Косыгина и Чжоу Эньлая в Пекинском Аэропорту. În: *Проблемы Дальнего Востока*, 1992, №5, p. 44-62.
- în lucrări științifice*
1. Gheorghită M., *Tactica cercetării la fața locului*. Chișinău; *Material științifico-didactic, ULIM*. 72 p.
  2. Bulgac M. Influența situației sociale asupra ridicării nivelului criminogen în țară. În: *Culegere de lucrări științifice a Universității de Stat din Moldova*, 2001, vol. 9, p. 95-99.
- în materialele simpoziunilor, conferințelor:*
1. Stati V. Problema obiectului material în cazul infracțiunii de încălcare a dreptului de autor și drepturilor conexe (art.1851 CP RM). În: *Probleme teoretice și practice ale economiei proprietății intelectuale. Comunicări prezentate la ediția a V-a a Conferinței internaționale științifico-practice (16-17 noiembrie 2006)*. Chișinău: AGEPI, 2007, p. 228-230.
  2. Florescu G. Traficul de influență din perspectiva perfecționării normativului penal. În: *Reformele cadrului legal și instituțional din Republica Moldova prin prisma practicilor europene. Conferința științifico-practică internațională*.

Chișinău, 2010, p. 234-244.

3. Paladii A., Tactica învinuirii inculpatului minor în cazul infracțiunii de viol. Probleme interdisciplinare în materia prevenirii și combaterii criminalității juvenile la etapa contemporană. Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale, 5 octombrie 2007, Chișinău, 2007, p. 235-239.

4. Badiuc V. ș.a. Cercetări și realizări în combaterea traficului de ființe umane. În: Realizări, programe, perspective. Tezele/ articolele conf. jubiliare internaționale. Chișinău: Universitatea Tehnică a Moldovei, 1995, p. 152-157.

### **Exemple de referințe la documente electronice**

1. Buda D. Traficul de influență și darea de mită – infracțiuni cu o frecvență ridicată în administrația publică. În: Revista transilvană de științe administrative, 2000, nr.2. <http://www.rtsa.ro/249,traficul-de-influenta-si-darea-de-mita-in-fractiuni-cu-o-frecventaridicata- in-administratia-publica.html> (vizitat 05.07.2012).

2. Ciuncan D. Traficul de influență și înșelăciunea. În: Buletinul documentar al PNA/DNA, 2003, nr.2. <http://dorin.ciuncan.com/documentare/traficul-de-influenta-si-inselaciunea/> (vizitat 05.07.2012).

3. Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30.06.2010. Dosarul nr.ira-816/2010. [www.csj.md](http://www.csj.md) (vizitat 20.07.2012).

4. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor (art.145-148 CP RM)”, nr.11 din 24.12.2012 // <http://csj.md/content.php?menu=1442&lang=5> (vizitat 21.05.2013).

5. Obadă S., Crivoi R., Cernei G. Tehnologiile informaționale și problemele globale ale dezvoltării societății. Chișinău, 2010, p. 123-124.

nău, 2009. <http://www.academy.police.md/Inside/PersonalPagesRomCom.phtml> (vizitat 10.02.2009).

6. Criminal Code of Bosnia and Herzegovina. <http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/eur/lxwebhe.htm> (vizitat 20.02.2012).

7. Criminal Code of the Republic of Albania. <http://www.hidaa.gov.al/english/laws/penal%20code.pdf> (vizitat 20.02.2012).

8. Criminal Law Convention on Corruption. Explanatory Report. <http://conventions.coe.int/treaty/en/Reports/Html/173.htm> (vizitat 14.07.2012).

9. Zubok Vladislav M. The Khrushchev - Mao Conversations, 31 July - 3 August 1958 and 2 October 1959. In: CWIHP Bulletin 12/13, Fall/Winter 2001, p.244-272. [http://www.wilsoncenter.org/topics/pubs/New\\_Ev\\_CWAsia.pdf](http://www.wilsoncenter.org/topics/pubs/New_Ev_CWAsia.pdf) (vizitat 15.03.2008).

**Notă:** Indiferent din ce categorie face parte sursa bibliografică (alte surse, teze de doctor etc.), pe pagina principală de la compartimentul bibliografie (sau surse), ea se va așeza în ordine alfabetică.

## Model de declarație privind asumarea răspunderii

Subsemnatul..... student/ masterand în anul..... la Facultatea \_\_\_\_\_, programul de studii la ciclul I licență..... / program de masterat..... declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de an/ licență/ master cu tema....., efectuată sub coordonarea științifică a d-lui..... titlul științific/ științifico-didactic..... îmi aparține, sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice, nu a mai fost prezentată niciodată și nu este copiată dintr-o altă lucrare științifică (nu constituie un plagiat).

Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Numele de familie, prenumele

Data

Semnătura



## Model de aviz al conducătorului științific

### AVIZ

**Asupra tezei de licență/ master cu tema**

---

---

---

**elaborată de studentul/ masterandul/a N.P.P. \_\_\_\_\_**

la Facultatea \_\_\_\_\_, programa  
de studii la ciclul I licență \_\_\_\_\_/  
programul de master (90/120 ECTS) \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_, grupa academică \_\_\_\_\_

**Referitor la conținutul lucrării, formulăm următoarele aprecieri:**

Nr. ord	Criteriu de apreciere	Calificativ			
		Nesatisfăcător	Satisfăcător	Bine	Foarte bine
1.	Structura lucrării, coerența conceptuală și modalitatea de prezentare				
2.	Abordarea teoretică a temei				

3.	Sistematizarea informațiilor din literatura de specialitate				
4.	Transpunerea problematicii lucrării pe o aplicație practică				
5.	Corespunderea conținutului lucrării cu scopul și obiectivele lucrării				
6.	Utilizarea informației analitice în expunerea materialului				
7.	Diversitatea și actualitatea surselor bibliografice				
8.	Contribuția personală a autorului				
9.	Corespunderea tezei cu prevederile ghidului				
10.	Relevanța concluziilor și recomandărilor				

**Suplimentar menționăm** \_\_\_\_\_

---

---

---

**În concluzie**, considerăm că teza de licență/ master întrunește / integral / parțial / nu întrunește condițiile pentru a fi susținută în fața Comisiei pentru susținerea tezelor de licență/ master.

**Conducător științific:**

\_\_\_\_\_  
(numele, prenumele, titlul științific, științifico-didactic)

\_\_\_\_\_  
(semnătura)

## Model de recenzie

### RECENZIE

Asupra tezei de licență/ master cu tema \_\_\_\_\_

elaborată de studentul/ masterandul/a N.P.P. \_\_\_\_\_

la Facultatea \_\_\_\_\_,  
programul de studii la ciclul I licență \_\_\_\_\_/  
programul de master (90/120 ECTS) \_\_\_\_\_,  
grupa academică \_\_\_\_\_

Referitor la conținutul lucrării, formulăm următoarele aprecieri:

Nr. ord	Criteriu de apreciere	Calificativ			
		Nesatisfăcător	Satisfăcător	Bine	Foarte bine
1.	Structura lucrării, coerența conceptuală și modalitatea de prezentare				
2.	Corelarea aspectelor teoretice cu cele practice				
3.	Sistematizarea informațiilor din literatura de specialitate				
4.	Transpunerea problematicii lucrării pe o aplicație practică				

5.	Coresponderea conținutului lucrării cu scopul și obiectivele lucrării				
6.	Utilizarea informației analitice în expunerea materialului				
7.	Diversitatea și actualitatea surselor bibliografice				
8.	Contribuția personală a autorului				
9.	Calitatea recomandărilor practice, formulate de autor, menite să soluționeze problema existentă sau să contribuie la soluționarea ei				
10.	Relevanța concluziilor și recomandărilor				

**Suplimentar menționăm** \_\_\_\_\_

---

---

**În concluzie**, considerăm că teza de licență/ master întrunește / integral / parțial / nu întrunește condițiile pentru a fi susținută în fața Comisiei pentru susținerea tezelor de licență/ master.

**Obiecții/recomandări** \_\_\_\_\_

---

**Recenzent:**

\_\_\_\_\_  
(numele, prenumele, titlul științific, științifico-didactic)

\_\_\_\_\_  
(semnătura)



Marcel BOȘCANEANU

**GHID METODIC  
PENTRU ELABORAREA, PERFECTAREA ȘI SUSȚINEREA  
TEZELOR DE AN/ LICENȚĂ/ MASTER**

**Ediție revăzută și adăugită**

Bun de tipar: 04.09.2023

Tiraj 30 ex.

Tiparul executat la Tipografia Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI  
mun. Chișinău, str. Gheorghe Asachi nr. 21,  
MD 2009, Republica Moldova  
e-mail: academia@mai.gov.md